

তেলুগু কথা আ ওড়িয়া, তেলুগু, গুজৰাতী, ভোজপুৰী আ কশ্মীৰী করিতা

গজেন্দ্র ঠাকুৰ

রিদেহ পেটাৰসঁ (রিদেহ www.videha.co.in)

Videha e-Learning

Gajendra Thakur

রিদেহ মৈথিলী সাহিত্য আন্দোলন: মানুষীমিহ সংস্কৃতাম্

ৰচনাকাৰ অপন মৌলিক আ অপ্রকাশিত ৰচনা (জকৰ মৌলিকতাক সংপূর্ণ উত্তৰদায়িত্ব লেখক গণক মধ্য ছন্হি) editorial.staff.videha@gmail.com কেঁ মেল অটৈচমেণ্টক ৰূপমেঁ .doc, .docx, .rtf বা .txt ফাৰ্মেটমে পঠা সকৈ ছথি। এতই প্রকাশিত ৰচনা সভক কাপীৰাইট লেখক/সংগ্রহকৰ্ত্তা লোকনিক লগমে ৰহতন্হি। সম্পাদক 'ৱিদেহ' প্রথম মৈথিলী পাক্ষিক ই পত্রিকা ঐ ই-পত্রিকামে ই-প্রকাশিত/ প্রথম প্রকাশিত ৰচনাক প্রিংট-ৱেব আৰ্কাইৱক/ আৰ্কাইৱক অনুৱাদক আ মূল আ অনূদিত আৰ্কাইৱক ই-প্রকাশন/ প্রিংট-প্রকাশনক অধিকাৰ ৰখৈত ছথি। (The Editor, Videha holds the right for print-web archive/ right to translate those archives and/ or e-publish/ print-publish the original/ translated archive).
ঐ ই-পত্রিকামে কোনো ৰায়ল্টীক/ পাৰিশ্রমিকক প্রাৱধান নৈ ছৈ। তেঁ ৰায়ল্টীক/ পাৰিশ্রমিকক ইচ্ছুক ৱিদেহসঁ নৈ জুড়থি, সে আগ্রহ। ৰচনাক সংগ ৰচনাকাৰ অপন সংক্ষিপ্ত পৰিচয় আ অপন স্কৈন কএল গেল ফোটো পঠেতাহ, সে আশা কৰৈত ছী। ৰচনাক অংতমে টাইপ ৰহয়, জে ই ৰচনা মৌলিক অছি, আ পহিল প্রকাশনক হেতু ৱিদেহ (পাক্ষিক) ই পত্রিকাকেঁ দেল জা ৰহল অছি। মেল প্রাপ্ত হোযবাক বাদ যথাসংভৱ শীঘ্র (সাত দিনক ভীতৰ) একৰ প্রকাশনক অংকক

সূচনা দেল জায়ত। এহি ঈ পত্ৰিকাকেঁ মাসক 01 আ 15 তিথিকেঁ ঈ প্ৰকাশিত কএল জাইত অছি। ISSN: 2229-547X

গদ্য-খণ্ড

তেলুগু কথা খণ্ড

শেখ মোহম্মদ শৰীফ প্ৰসিদ্ধ ৰেমপল্লী শৰীফ- জন্মা (তেলুগু লঘুকথা) অনুবাদ গজেন্দ্ৰ ঠাকুৰ

পদ্য-খণ্ড

ওড়িয়া কবিতা খণ্ড

গায়ত্ৰী সাৰংগী- গপ, হিনকোৰ (ওড়িয়া কবিতা) অনুবাদ গজেন্দ্ৰ ঠাকুৰ

বাসুদেৱ সুনানী- ফূসি, অনুমতি (ওড়িয়া কবিতা) - অনুবাদ গজেন্দ্ৰ ঠাকুৰ

ভৰত মাঁঝী- হৃদয়ৰ ঘূৰনাক ৰাঁদ (ওড়িয়া কৱিতা) - অনুবাদ গজেন্দ্ৰ ঠাকুৰ

তেলুগু কৱিতা খণ্ড

অল্লাৱৰন দেৱেন্দ্ৰ (অঁতিম শব্দ; পানি অছি, মাত্ৰ আঁখিক নোৰ)- দূ টা তেলুগু কৱিতা- অনুবাদ গজেন্দ্ৰ ঠাকুৰ

শীলা সুভদ্ৰা দেৱী- পৰীক্ষক কাঁট (তেলুগু কৱিতা) - অনুবাদ গজেন্দ্ৰ ঠাকুৰ

এন. অৰুণা- ও সেহো অছি প্ৰৱাস (তেলুগু কৱিতা) - অনুবাদ গজেন্দ্ৰ ঠাকুৰ

গুজৰাতী কৱিতা খণ্ড

হেমাংগ অশ্বিনকুমাৰ দেসাগ- সমীকৰণ (গুজৰাতী কৱিতা)- অনুবাদ গজেন্দ্ৰ ঠাকুৰ

অজয সৰৱৈয়া- অহাঁক তামস হৃদয়ৰ স্বাগতপথ (গুজৰাতী কৱিতা) অনুবাদ-গজেন্দ্ৰ ঠাকুৰ

ৰাজেন্দ্ৰ পটেল- ৰিঁন্দ শীৰ্ষকক (গুজৰাতী কৱিতা)- অনুবাদ- গজেন্দ্ৰ ঠাকুৰ

পীযূষ ঠক্কৰ- সাঁধ্য ৰেঁনা (গুজৰাতী কবিতা)- অনুবাদ গজেন্দ্ৰ ঠাকুৰ

পন্না ত্ৰিবেদী- আমদ (গুজৰাতী কবিতা)- অনুবাদ গজেন্দ্ৰ ঠাকুৰ

ৰাঁবুঁ সুথাৰ- গৃহমোহ (গুজৰাতী কবিতা)- অনুবাদ গজেন্দ্ৰ ঠাকুৰ

ভোজপুৰী কবিতা খণ্ড

ভিখাৰী ঠাকুৰ- বৃদ্ধাশ্ৰমক পঞ্চমে- বিঁৰহা ১-২ (ভোজপুৰী পদ্য)- অনুবাদ গজেন্দ্ৰ ঠাকুৰ

কশ্মীৰী কবিতা খণ্ড

ৰহমান ৰাহী- চ্চাহ সভ (কশ্মীৰী কবিতা)- অনুবাদ গজেন্দ্ৰ ঠাকুৰ

गद्य खण्ड

তেন্বগ্ন কথা খণ্ড

जुम्मा (लघुकथा)

मूल तेलुगु- शेख मोहम्मद शरीफ प्रसिद्ध रेमपल्ली शरीफ।

জযনক্ষমী পোপ্ৰৰী, নিজাম কানেজ, ওস্মানিযা রিশ্বরিদ্যানযমে ঋধ্যাপন। তেনুগুসঁ ঋংগ্রেজী ঋনুরাদ\

গজেন্দ্র ঠাকুৰ (ঋংগ্রেজীসঁ মৈথিনী ঋনুরাদ)।

জুম্মা (নঘুকথা)

হমৰ ঋম্মীক নির্দোষ মুখমংডন ঋরৈত ঋছি হমৰ ঋাঁখিক মোঝাঁ, ঠাহে ঋাঁখি রঁন্দ ৰহএ রা খুজন। ওগ মুখক ডৰ হমৰা রিচনিত কৰৈত ঋছি। এখনো ফনকৰ ডৰাএন কহন রোঁন হমৰ কানমে রঁজৈত ৰহৈএ। ও দিন ৰহৈ জুম্মাক জগ দিন মক্কা মস্জিদক রীচমে রঁম রিস্ফোট ভেন ৰহৈ। মভ দিস কোনাহন, টী.রী. চৈনন মভপৰ ঘরঁৰাহট্টিক সঁগ হনো, পাথৰক রঁৰখা, ঋাদঁক ঋাই খুনাহনি।

হম কাজমে ব্যস্ত ছনৌঁ জখন ফোন রাঁজন। ফোন ডঠেনৌঁ তঁ দোসৰ দিস ঋম্মী ছনী.. ফনকৰ ফোন ওগ সময নীক ঋা মহজ নাগন।

ঐসঁ পহিনে কি হম “অম্মী..” কহিতৌঁ ও চিন্তিত স্বৰেঁ “হমৰ ৰাঁড...!” কহৱনহ্নি।
“কী অহাঁকেঁ এ বুঝন ছল...?” হম পুছনিযহ্নি।
“হঁ এখন তুৰন্তে হমৰা এ পতা চলল.. অহাঁ সতর্ক ৰহৱ! ... নাগৈ-এ অহাঁ আগ মস্জিদ নৈ গেল ৰহী হমৰ ৰাঁড।”, হম হুনকা ডৰসঁ সর্দ অৱাজমে ৰজৈত স্বনলৌঁ।
জিনগীমে পহিল বেৰ হমৰ মস্জিদ নৈ জেৰাঁসঁ ও প্রসন্ন ভেল ছলী। এ বিচাৰ হমৰা দুখ পহুঁচেলক। কী হমৰ অম্মী এ গপ ৰাঁজি ৰহল ছলী? এ ও ছথি জে হমৰাসঁ এ পুছি ৰহল ছথি? এ হমৰ অম্মী ছথি জে ঐ তৰহেঁ ডৰনি ছথি? হমৰ মস্তিষ্ক বিচাৰক বিস্ফোটসঁ ভৰি গেল আ স্মৃতিক ৰাঁড়িমে ৰহই নাগল।
১
হমৰ অম্মীকেঁ জুম্মাক নমাজ আম্বাক দৃষ্টিসঁ নীক নগৈত ছলহ্নি। ও কোনো চীজক অৱহেলনা কই সকৈত ৰহথি মুদা জুম্মাক দিন নমাজক নৈ, সে ও হমৰা সভকেঁ ওগ দিন ঘৰমে নৈ ৰহই দৈত ৰহথি। অব্বাঁ সেহো হুনকৰ দামসসঁ নৈ ৰচি পাৰথি জঁ ও ঘৰপৰ ৰহৱাক প্রযাস কৰথি। হুনকৰ মন ডীনডৌন ৰনাকেঁ সেহো হাথমে গৌপী নই মস্জিদ চুপচাপ জায পড়হ্নি।
হমৰা সভক ঘৰমে কাজসঁ দূৰ ভাগই ৰনা, আনসী হম আ হমৰ অব্বাঁ হৰদম মস্জিদ নৈ জেৰাঁ নেল ৰহহ্নাক তাকিমে ৰহৈ ছলৌঁ। হমৰ অব্বাঁ ভোৰেসঁ ছাতী তনৈত কহৈত ৰহৈ ছলা জে আগ জুম্মা অছি সে কোনো হানতিমে মস্জিদ জেৰাঁকে অছি। মুদা জখনে সময নগ অৱৈত ৰহৈ হুনকৰ ৰহহ্না শুৰু- “অৱে!

অখনে কাদোমে হম খসি পড়নোঁ...” হমৰ অম্মী নগ কোনো ৰস্তা নৌ ৰঁঠন্থি। জে যে, তখন ও হমৰা যেহো মস্‌জিদ নৌ পঠা যকৈ ছনী... হমৰা নহরৈত, হমৰ কপড়া ধোৱৈত, ও ৱ্ৰ কেনা কই যকিতথি? তৈযো ও হাথমে ছড়ী নেনে খাঁগন খাৰঁথি, হমৰাপৰ গ্ৰমহ্‌ৰৈত, ফেৰ হমৰ পৃঞ্চ পিটান কৰৈত আ হমৰা খংগনামে কপড়া জকাঁ টঁগৈত। যে হম ঐ চোট খেৰঁাসঁ নীক ৰ্বূঝৈত ৰহী নমাজে পঢ়ৰঁ। হমৰ খানযপনা মস্‌জিদ পাঁঠিতে খকাযমে ডঢ়ি জাগত ৰহয।
ওত্ই পাঁঠিতে হম দোযৰ ৰঁছা যভক যংগ মিঝৰা জাগত ৰহী আ যভটা নীক ৰৰদান পেৰঁা নেন প্ৰাৰ্থনা কৰৈত ৰহী- জেনা হমৰ অৰ্ৰঁা নগ খূৰঁ পাগ হোগন্থি, হমৰ অম্মীক স্বাস্থ্য নীক ভই জাগন্থি, হমৰা পঢ়াগমে মোন নাগয আ কী কী।
হমৰ অম্মা ৰ্বূঝাৰঁথি- “হমৰা যভকেঁ মস্‌জিদ মাত্র ৰৰদান মাংগৰঁা নেন নৌ জেৰঁাক চাহী হমৰ ৰঁাৰ্ড.. হমৰা যভকেঁ নমাজ পঢ়ৰঁাক চাহী... খলোমে খাম্বা হেৰঁাক চাহী। ৰএহ ছথি জে হমৰ যভক কন্যাণ দেখৈ ছথি।“
জখন দোযৰ কিযো হমৰ ডপৰাগ দানকা দগন্থি, জে হম নমাজ কান খাস্তে-খাস্তে গপ কৰৈত ৰহৈ ছী তঁ ও হমৰা খাস্তেসঁ দৰঁাড়ি ৰঁাজথি- “হমৰ ৰঁাৰ্ড, প্ৰাৰ্থনা কান ৰঁজৰঁাসঁ খপনাকেঁ ৰোকূ... কমসঁ কম মস্তিধ্কমে দোযৰ তৰহক ৰিচাৰকেঁ এৰঁাসঁ ৰোকূ। ৰঁগনমে ৰঁম কিএ নে ফাটয তৈযো যৰ্বদা খপন মস্তিধ্ককেঁ খলোপৰ কেন্দ্ৰিত ৰাখূ...।“ দানকা ওগ দিন ঐ গপক খন্দেশা নৌ ৰহন্থি জে এক দিন ঠীকেমে মস্‌জিদমে ৰঁম ফাটৈত। যে আশ্চৰ্য নৌ জে ও এতেক খাত্মেৰিশ্বাযসঁ ৰঁাজি ৰহনে ছনী। খাৰঁ জখন ঠীকেমে ৰঁম ৰিসফোট ভেন খছি, দানকা ৱ্ৰ খন্বভৰ ভই

ৰহন ছন্হি জে কতেক ভযাৱহ ৱ্র ভই সকৈত অছি।
হম হ্নকৰ ৱেদনাকেঁ নৈ দেখি পাৰিঁ ৰহন ছী। ও ডৰাযন ছনী।
ও নমাজসঁ ডৰাযন ছনী। ও অন্নাসঁ সেহো ডৰাযন ছনী।
“অম্মী... ।” হম উদ্যত ভই কহনৌঁ।
“হমৰ ৱেঁটা...”। ও দোসৰ কাতসঁ ৱঁজনী। “অহাঁ আগ মস্জিদ নৈ গেনৌঁ, নৈ নে, হমৰ ৱাঁউ?”, ও ফেৰসঁ পূছনন্হি।
হমৰ হৃদয ডূমি ৰহন ৰহয। শৰ্দ্ধ হমৰ সংগ ছোড়ি ৰহন ৰহয। হমৰ কংঠ সূখা ৰহন ৰহয। হমৰ মোন ৱিখিন্ন ভই গেন। ৱিচাৰ জ্বআৰি জকাঁ হমৰা ভীতৰ উঠি ৰহন ছন। হমৰা নাগন জে ক্যো হমৰা ঠেনি কই সূতকানমে নই জা ৰহন অছি।
২
জুম্মাক দিন মস্জিদসঁ ঘূৰনাক ৱাঁদ হম সভটা ঘটনাক আৱৃত্তি অম্মী নগ কৰৈ ছনৌঁ। হম নমাজক একটা ছোট সংস্কৰণ হ্নকা নগমে কৰৈ ছনৌঁ। হমৰা প্ৰার্থনা পঢ়ৈত দেখি ও হমৰা আনিংগনমে নই চূম্মা নগ ছনী, “অন্নো হৰদম অহাঁক ৰক্ষা কৰতা, হমৰ ৱাঁউ...।“ ও হমৰা আশীৰ্ৱাদ দৈত ৰহথি। তখন হম নির্ণয কেনৌঁ জে জোঁ হমৰামে কোনো জ্ঞানপ্ৰাণ অছি তঁ হমৰা কোনো নমাজ নৈ ছোড়ৱাঁক চাহী। সভ জুম্মাকেঁ ও নমাজক মহত্ত্বপৰ ৱাঁজথি আ মস্জিদ জেৱাঁপৰ জোড় দগথ। আন চীজক অতিৰিক্ত ও ঐ গপক ৱিষযমে ৱাঁজথি জে কুৰান জুম্মে দিন ৱঁনাওন গেন ৰহয, জে মনুষ্ক অপন কর্মক নেন জুম্মে দিন উত্তৰ দৈত অছি আ ৱিশ্ব জঁ জীৱন ৰহিত কহিযো হএত তঁ সেহো জুম্মে দিন হএত। হমৰ মাথ, ছোট ৰহিতো, ৱ্র গপ বূঁঝি গেন জে জুম্মা কিএ মুসনমান নেন পৱিত্ৰ অছি।

সভ ৰঁঠা জম্মা দিন সাঁঝ ধৰি স্কূলমে ৰহৈ ছলা, মাত্ৰ হম দুপহৰিয়াক ৰাঁদে স্কূল ছোড়ি দও ছলোঁ, মস্‌জিদ জেৰাঁক ৰঁহল্লে মোৰা স্নুনৰৈঁত ঘৰ ঘুৰৈত ছলোঁ। হমৰ অম্মী শিক্ষকসঁ পৰামৰ্শ ক**ই** এ ৰ্য়োঁত ধৰেনে ছনী।
দোসৰ ছাত্ৰ সভ হমৰা এতেক শীঘ্ৰ ঘৰ জাগত দেখি ঈৰ্ষ্যা কৰৈত ছলা। ও হমৰা ভাগ্যশালী বুঁঝৈ ছলা আ অপনো ম্নিম হেৰাঁক মনোৰথ কৰৈত ছলা। জনকৰ ঈৰ্ষ্যাস্ত্ৰ মুখ দেখি হম ভীতৰে-ভীতৰ হঁসৈত ৰহী। হম খুশী-খুশী ঘৰ ঘুৰৈত ৰহী জেনা হাথীক সৱাৰী কেনে হোও।
হমৰ অম্মী ওও মহত্বপূৰ্ণ উপস্থিতি নেন হমৰা তৈযাৰ কৰৈত ৰহথি- গৰম পানিসঁ নহৰৈঁত ৰহথি, হমৰ আঁখিমে কাজৰ নগৰৈঁত ৰহথি, হমৰ কেশক নষ্টকেঁ টোপীক নীচাঁ সমেটি ক**ই** ৰাখথি। হম সভ দিন তঁ হাফ পেঁটমে ৰহৈ ছলোঁ মুদা ওও দিন উজৰা কুৰতা পৈজামামে চমকৈত ছলোঁ।
দোসৰ স্ত্ৰীগণ হমৰা দেখি অপন হাথ হমৰ মুখক চাৰূ দিস জোৰসঁ ঘুমাৰঁথি আ কোনো দুষ্টাত্মোকেঁ ভগাৰঁথি আ কহথি, "জখন জম্মা অৰৈঁত অছি অহাঁ জম্মাক সভটা ভৱ্যতা ন**ই** অৰিঁতে নে ছী!"
অহাঁ জম্মাক সাঁঝমে এ খুশী সভ ঘৰমে দেখি সকৈত ছী, দৰগাহ কেৰ ফ্ৰেম কএন ঠিত্ৰক সোঝাঁমে জড়ৈত নৈম্প, অগৰৰতীক সুগন্ধী ৰায়ুমে পসৰৈত। অপন মাথ ঝঁপনে স্ত্ৰীগণ ঘৰক ভীতৰ-ৰাঁহৰ হোগত আ নাৰিকেনক দাম দোকানপৰ ৰঁঠৈত জাগত। দৰগাহ কেৰ ফ্ৰেম কএন ঠিত্ৰপৰ নাৰিকেনে চঢ়েৰাঁক ৰিধক ৰৰ্ণন এত**ই** অহাঁ নৈ ছোড়ি সকৈ ছিঐ,
কিএক তঁ হমৰ অৰ্ৰ্ৰাঁকেঁ অৰ্পণ ৰিধক জ্ঞান নৈ ছনন্হি সে ও

হজৰতকেঁ ছোটকা ৰস্তাসঁ ঘৰ অনৈত ৰহথি।
হমৰ অম্মী এ্র সিখেৰাঁ নেন অপস্যাঁত ৰহথি।
"অহাঁকেঁ এ্র অন্তৰো নৈ ৰুঁঝন অছি.. কনমা..খাকি গ্সন... হমৰা অহাঁসঁ নিকাহ কৰেৰাঁনে হমৰা অপন অম্মী-অৰ্ব্ৰাঁকেঁ দোষী ৰঁনাৰঁই পড়ত... কিযো অহাঁসঁ নীক দানকা সভকেঁ নৈ ভেষ্টনেহি জে অহাঁসঁ হমৰ ৰিঁযাহ কৰেনথি? আৰঁ ৰঁছো সভ অহীঁক ৰস্তা পকড়নে অছি..." ও দানকাসঁ ঐ তৰহেঁ ৰিৰাদপৰ ৬তৰি জাথি।
"ঘৰক এ্র ৬৲-পীড়ন হমৰা নেন অসহ্য ভই গেন অছি..।"
তমসাগত জাৰনি সন পজৰৈত ও মস্জিদ জাগত ৰহথি, নান-পীঅৰ হোগত, হজৰতকেঁ ঘৰ অনৰাঁনে।
হজৰত নাৰিকেনক অৰ্পণ ৰিধ পূৰা কৰৰাঁক ৰাঁদ অপন মুঁহ আ পএৰ ধোৰিঁ আ অপন দাঢ়ীমে ককৰাঁ ফেৰি ৰাঁহৰমে খাটপৰ ৰৈঁঠৈত ৰহথি। ঐ ৰীচ হমৰ অম্মী ফোড়ন নাৰিকেনক গ্দ্দা নিকানি ওকৰ কৈক ভাগ কই ওগমে চিন্নী মিনাৰঁথি। ও তখন ঐ মিশ্ৰণকেঁ ৰাঁহৰ হাতামে জমা ভেন সভ গোষ্টমে ৰাঁটথি। ও অন্তমে হমৰা নেন ৰাখন দূ-তীন টা টুকড়ী নেনে হমৰা নগ আৰঁথি।
হম শিকাগত কৰিযহি, "যএহ হমৰা নেন ৰঁচন অছি?"
"হমৰা সভকেঁ অলোকেঁ অৰ্পিত কএন ৰস্তু পহিনে নৈ খেৰাঁক চাহী, হমৰ ৰেঁটা, হমৰা দোসৰামে এ্র পহিনে ৰাঁটৰাঁক চাহী তখনো জখন অপনা নেন কিছু নৈ ৰঁচয।", ও হমৰা শান্ত কৰথি।
দানকৰ মীঠ ৰোঁন হমৰা মোনসঁ নাৰিকেনক পৰ্যাপ্ত হিস্সা নৈ ভেটৰাঁক নিৰাশাকেঁ খতম কই দৈত চন। ৰাঁদমে হমৰ পিতা

ঋা হজৰত সাঁঝমে ঋরেঁৰ ধৰি রৈঁসি গপ করৈত ৰহথি। ঋপন রস্ত্র রঁদনি সামান্য রস্ত্রমে হম ঋপনা সংগী সভক সংগ পড়োসক একটা নির্মাণ স্থনপৰ রাঁনূক ঠেৰপৰ খেনায নেন চনি জাগত ৰহী।

ঞ্ৰ সভ সোচি হমৰ ঋাঁখিসঁ নোৰক ধাৰ রঁহ২ নাগন...

“হমৰ পুত্র, ঋহাঁ কিএ নৈ রাঁজি ৰহন ছী? কী ভেন? হম ডৰক ঋনুভর ক২ ৰহন ছী...রাঁজূ...।”, হমৰ ঋম্মী পুছৈত ৰহনী। ওনা তঁ হৈদৰারাঁদ এনা তীন রঁৰখ ভ২ গেন মুদা একো দিন হম নমাজ নৈ পঢ়নৌঁ। ঋসমযক পাৰীমে কাজ কৰরাঁ ঋনন্তৰ হম ঞ্ৰহো রিঁসৰি গেনৌঁ জে নমাজ পঢ়নাগ কী ছিঐ?।

“ঋম্মী..।”, হম ডত্তৰ নেন শব্দ তকৈত রঁজনৌঁ। “ঋম্মী, হম কহিযা হৈদৰারাঁদমে নমাজ পঢ়রাঁক নেন মস্‌জিদ জাগত ছী জে ঋহাঁ এতে চিন্তিত ভ২ ৰহন ছী?”, হম রঁজনৌঁ।

হম মোন পাড়নৌঁ ওগ দিনকেঁ জখন ও হৈদৰারাঁদ ঋাযন ৰহথি কাৰণ হম কহনে ৰহিযন্হি জে হম ঢ়নকা হৈদৰারাঁদ নগৰ দেখেরঁন্হি। মুদা হৈদৰারাঁদ ঋারিঁ ঋপন রিৰোধ দেখরৈঁত ও রঁজনথি, “হম কত্তৌ জায নৈ চাহৈ ছী... হমৰাপৰ কিএ পাগ খঠ ক২ ৰহন ছী?” হম ঢ়নকৰ মোনক গপ রুঁঝৈত ৰহী। ও হমৰাপৰ রোঁঝ নৈ রঁন২ চাহথি, মুদা হম ঢ়নকৰ রিৰোধপৰ ধ্যান নৈ দেনৌঁ। হমৰ জোৰ দেনাপৰ ও এক রেঁৰ এনী। হম ঢ়নকৰ হাথ পকড়ি ৰস্তা পাৰ কৰরাঁমে মদতি কৰিযন্হি। এক রেঁৰ খৈৰতারাঁদক নগ সড়ক পাৰ কৰরাঁ কান ঢ়নকৰ ঋাঁখি নোৰসঁ ঋাদ্র ভ২ গেনন্হি।

“ঋহাঁ কত২ জন্ম নেনৌঁ... কত২ ঋহাঁ রঁঢ়নৌঁ... ঋহাঁ কতেক টা ভ২ গেনৌঁ? ঋহাঁ ঐ পৈঘ নগ্রমে কোনা ৰহৈ ছী? ঋহাঁ রঁঢ়ত

পৈঘ ভ২ গেনৌঁ...” ও হমৰ ৰ্ঁড়াগ কৰৈত কানয নগনী। “ঋহাঁ জখন ৰ্ঁঠা ৰহী তখন হম ঋহাঁকেঁ নানীগাম ৰ্যসঁ ন২ গেন ৰহী। হম ঋহাঁক হাথ কসি ক২ পকড়নে ৰহী জে ঋহাঁ কত্তৌ হেৰা নে জাগ। ঋাৰ্ ঋহাঁ এত্তে পৈঘ ভ২ গেনৌঁ জে হমৰ হাথ পকড়ি ৰ্যপৰ চঢ়ৰ্াামে মদতি কৰী?”, ঞ্র কহৈত ও ঋাঁখিমে নোৰ ঋাৰিঁ গেনাসঁ কনে ঠহৰি গেনী। ও খখসনীহ, “ঋ্যস...ঋ্যস...।” পৰিশ্ৰমসঁ ঋপন শ্বাস ৰাপস ঋননন্থি।

ও জখন ভূতকেঁ মোন পাড়ি ৰহনে ছনী হম ঘানকা সান্ত্বনা দেনিযন্থি ঋা ঘানকৰ নোৰ পোছনিযন্থি।

“ঋম্মী...হম এত২ জীৰ্াক গচ্ছাসঁ এনৌঁ। হম সাহস কেনৌঁ ঋা কতেক ৰাস কঠিন ক্ষণকেঁ সহন কেনৌঁ। জখন দ্ৰখিত ৰহী, হম ঋপনেসঁ দৰ্াগ নগনে জাগ। ঞ্র সভ ঋম্মী... ঞ্র সভ ঋহাঁক ঋাশীৰ্রাদসঁ ভেন, ঋাকি নৌ? ঐ নগ্ৰমে ঋপনা কহি ক২ সঁৰ্াোধিত কৰ২ ৰ্না হমৰ ক্যো নৌ ঋছি, তখনো হম এত২ ঋসগৰ ৰহৰ্াক ঋন্নভূতি নৌ কৰৈত ছী।“

ঋপন ঋাঁখিক নোৰ পোছি ক২ ও হমৰা ঋাশীৰ্রাদ দৈত কহনেন্থি, “দীৰ্ঘায়্য ৰহূ হমৰ প্ৰত্ৰ।“

সমস্যাক ঋাৰম্ভ তকৰ ৰ্াাদ ভেন।

“সভ জ্বম্মে জ্বম্মা...ঋহাঁ নমাজ পঢ়ৈ ছী নে হমৰ ৰ্াাঁড?”, ও প্ৰছনেন্থি।

“নৌ মাঁ। কহূ নে, কখন হমৰা পনখতি ভেষ্টৈত ঋছি?”

“ঋহাঁকেঁ কহিযো সময নৌ ভেষ্টৈত, ম্বদা ঋহাঁকেঁ কৰয পড়ত, একৰা ছোড়ৰ্াাক কোনো গ্ৰংজাগশ নৌ ঋছি। ম্বম্বিমক ৰূপমে জন্ম নেৰ্াাক কাৰণ ঋহাঁকেঁ কমসঁ কম সপ্তাহমে এক দিন

সময নিকান**ই** পড়ত।”, ও কহলন্হি।

আগাঁ কহলন্হি, “ধনিক আ গৰীবঁ নমাজক কান সঁগ অৱৈত অছি। ও সভ কান্হমে কান্হ মিলা নমাজ পঢ়ৈত ছথি। ওগ দিন গ্র ৰেঁশী গ্ণক সঁগ অৱৈত অছি। এক ৰেঁৰ ও আশীষ জঁ হেৰা জায তঁ অহাঁ কহিযো যে ঘুৰা নৈ সকৈত ছী। তগ দ্বাৰে ধনিক জে নাখমে ৰুপৈযাক নেনদেন কৰৈত ছথি, অপন ব্যৱসাযকেঁ এক কাত ৰাখি নমাজ পঢ়ৈত ছথি। দোকানদাৰ সভ যেহো অপন ব্যৱসায ৰঁন্ন ক**ই** দৈত ছথি, ৰিঁনা গ্র যোচনে জে কতেক ঘাঁটা ঝনকা ঐসঁ হেতন্হি। সঁগে ও গৰীবঁ সভ জে প্রতিদিনক খেনাগক জোগাৰ নৈ ক**ই** পৰৈত ছথি, যেহো নমাজ পঢ়ৈত ছথি।“

হমৰা ডৰ ছল জে হমৰ মাঁ ৰএহ প্ৰান খিস্রা ফেৰসঁ তঁ নৈ শ্ৰূ ক**ই** দেতী? ৰিষয ৰঁদনি ক**ই** হম কহনিযন্হি, “কী অহাঁকেঁ ৰূঁঝল অছি জে এত**ই** নিজাম নৰাবঁ দ্বাৰা নির্মিত একটা পৈঘ মক্কা মস্‌জিদ অছি...?”

“এহন অছি কী? হমৰা অহাঁ **ওতই** নৈ ন**ই** ঢনবঁ?”, ও উত্মোহসঁ ৰঁজনী।

“জখন অহাঁ **ওতই** পহুঁচবঁ তঁ হমৰা নমাজ পড়ৰাঁনে অহাঁ নৈ নে কহবঁ?”, হম ৰিনযপূৰ্ৰক প্রার্থনা কেনিযন্হি।

“হমৰ ৰাঁউ...অহাঁ গ্র কী কহৈত ছী? হম অহাঁকেঁ গ্র স্ৰঝাৰ অহাঁক অপন ভলাগ নেন দগ ছী।“

“ঠীক ছৈ..চনূ চনী!”, হম সভ **ওতই**সঁ ৰঁস দ্বাৰা যোঝে মস্‌জিদ গেনৌঁ। ও চাৰমীনাৰ দিস দেখলন্হি জে মস্‌জিদকক মীনাৰসঁ ৰেঁশী পৈঘ ৰহয।

“অম্মী ও ছী চাৰমীনাৰ। হম পহিলে **ওতই** চনী আকি

মস্‌জিদ?”, হম পৃছনিযন্হি।

“ওতই চাৰমীনাৰমে কী অছি হমৰ বাঁড?”

“ওতই কিছু নৈ অছি... কোনো দিশামে দেখূ একে ৰংগ নাগত। মুদা অহাঁ ঊপৰ চঢ়ি সকৈ ছী। ওতইসঁ অহাঁ মক্কা মস্‌জিদ স্পষ্ট ৰূপমে দেখি সকৈত ছী... আৰ্ব দেৰী ভই গেন অছি। হম চাৰমীনাৰ ৰাঁদমে দেখি সকৈত ছী... অখন তঁ হমৰা সভ মস্‌জিদ দেখী।“, ও কহনন্হি।

মস্‌জিদক ভীতৰমে শান্তি ৰহয। শান্তিক সাম্রাজ্য ছনা। ও শীতন, শান্ত আ বিস্তৃত ৰহয। আগন্তকক আৰাঁজাহী ৰেঁশী ৰহৈ। অক্ষী ভীতৰ জেৰাঁমে সংকোচ কই ৰহন ছনী কাৰণ স্ত্রীগণ সামান্যতঃ মস্‌জিদমে নৈ প্রৱেশ কৰৈ ছথি। মুদা ও কিছু বুঁৰকাধাৰী স্ত্রীগণকেঁ ওতই দেখি ওম্হৰ বঁঢ়ি গেনী।

অপন সাৰীক ওৰকেঁ মাথপৰ নৈত ও বঁজনী, “হমহূঁ অপন বুঁৰকা আনি নৈতহুঁ নে?”, ঘৰসঁ চনৈত কান ও ঐনেন কহনে ৰহথি মুদ ও হম ৰহী জে হুনকা ও পহিৰৈসঁ ৰোকনে ৰহী। অপন ঠামপৰ হুনকা নেন একৰা ছোড়নাগ সম্ভৱ নৈ ছনন্হি মুদা হম ঐ নৱ স্থানপৰ ঐ ঝংঝটসঁ মুক্তি দেমই চাহৈত ৰহী। মুদা অপন সম্প্রদাযক স্ত্রীগণক বীচমে বিঁন বুঁৰকা পহিৰনে ও অপনাকেঁ বিঁনা ঠামক অনুভৱ কই ৰহন ছনী। জখন হম হুনকা স্তংভিত আ থৰথড়াগত চনৈত দেখনিযন্হি তখন হম হুনকা বুঁৰকা নৈ পহিৰয দেবাঁক নেন নজ্জিত অনুভৱ কেনৌঁ। তৈযো অপন ৰক্ষা কৰৈত হম কহনিযন্হি, “হম কোনা ও বুঁঝিতৌঁ অক্ষী জে হমৰা সভকেঁ মস্‌জিদ ঘূমৰাঁক ৰ্যোঁত নাগত?”

ও কিছু নৈ বঁজনী।

"ঐসঁ কোনো অন্তৰ নৈ পড়ৈত অছি...আউ।", হম ৰাঁদমে ওা কহি হুনকা ভীতৰ নই গেলৌঁ। ও হমৰ সঁগ এলী। হম সভ অপন চপ্পী কাতমে ৰখলৌঁ জগসঁ ৰাঁদমে ওকৰা নেৰাঁমে আসানী হুঅয। কতেক গোটে মস্জিদক সীঢ়ীযেপৰ আনতী-পানথী মাৰি কই বৈসল ৰহথি। পৰৰাঁক সঁগ খেলাগত কিছু গোটে ওকৰা দানা খুআ ৰহল ৰহথি। কিছু পৰৰা উড়ি গেল আ কিছু আন ঘূৰি কই উতৰল। কিছু পৰৰা পানিক চভচ্চাক কাতমে বৈসি কই এমহৰ-ওমহৰ তাকি ৰহল ৰহএ, একটা আহ্লাদকাৰী দৃশ্য। অম্মী হুনকা আশ্চৰ্যিত ভই দেখলন্হি। ৰাঁদমে ও হমৰ পাছাঁ এলী, জখন হম সীঢ়ীক উপৰ প্লেটফাৰ্মপৰ পহুঁচলৌঁ।

প্লেটফাৰ্মকেঁ চাৰু দিস দেখৈত ও ঠিকৰি কই ৰজনী, "হমৰ ৰাঁউ, এক ৰেঁৰমে কতেক গোটে এতই বৈসি কই নমাজ পঢ়ি সকৈ ছথি?"

"হমৰা নৈ বুঝল অছি অম্মী... কএক হজাৰ হমৰা নাগৈএ। ৰমজানক দিনমে লোক চাৰমীনাৰ ধৰি বৈসি কই নমাজ পঢ়ৈ ছথি।", হম উত্তৰ দেলিযন্হি।

"হঁ, ওা টী.ৱী. মে দেখৰৈত অছি।", অম্মী প্ৰত্যুত্তৰ দেলন্হি। ও একৰা নীকসঁ চীন্হি গেল ৰহথি, হম মোনেমোন সোচলৌঁ। চাৰু কাত দেখা কই অন্তিমমে হম হুনকা মস্জিদক পাছাঁ নই গেলৌঁ। পাথৰ চিড়ৈক মনসঁ মৈন ভই গেল ৰহয। পৰৰা সভ দেৰাঁনক ছিদ্ৰমে খোপ ৰনেনে ৰহয।

ও মীনাৰক দেৰাঁনকেঁ ছুৰিঁ আ আঁখিসঁ শ্ৰদ্ধাপূৰ্বক সটা কই অতি প্ৰসন্ন ভই গেলী।

"এতই নমাজ পঢ়ৰ পৱিত্ৰ গপ অছি, হমৰ ৰাঁউ।", ও কহলন্হি। হমৰা ঐৰেঁৰ কোনো অতি সম্বেদনা নৈ ভেল।

“𑒯𑒿। 𑒚𑒲𑒏𑒹, 𑒯𑒧 𑒋𑒞𑓄 𑒏𑒧𑒮𑒿 𑒏𑒧 𑒋𑒏 𑒥𑒹𑒩 𑒢𑒧𑒰𑒖 𑒁𑒫𑒬𑓂𑒨 𑒣𑒜𑓃𑒥।“, 𑒯𑒧 𑒁𑒣𑒢𑒰𑒏𑒹𑒿 𑒏𑒯𑒪𑒾𑓀।

𑒯𑒧 𑒖𑒞𑓄 𑒩𑒯𑒻 𑒕𑒲 𑒧𑒏𑓂𑒏𑒰 𑒧𑒮𑓂𑒖𑒱𑒠 𑒍𑒞𑓄𑒮𑒿 𑒥𑒯𑒳𑒞 𑒠𑒴𑒩 𑒁𑒕𑒱। 𑒖𑒳𑒧𑓂𑒧𑒰 𑒂 𑒕𑒳𑒙𑓂𑒙𑒲𑒏 𑒠𑒱𑒢 𑒥𑒮𑒮𑒿 𑒋𑒞𑓄 𑒋𑒢𑒰𑒃 𑒥𑒯𑒳𑒞 𑒠𑒳𑒩𑓂𑒑𑒧 𑒁𑒕𑒱। 𑒞𑒻𑒨𑒼 𑒁𑒑𑒱𑒪𑒰 𑒥𑒹𑒩 𑒯𑒧 𑒋𑒞𑓂𑒞𑒻 𑒢𑒧𑒰𑒖 𑒣𑒜𑓃𑒥𑒰𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒝 𑒏𑒹𑒪𑒾𑓀।

“𑒯𑒧 𑒁𑒑𑒱𑒪𑒰 𑒮𑒣𑓂𑒞𑒰𑒯 𑒋𑒞𑓄 𑒂𑒥𑒱𑒿 𑒢𑒧𑒰𑒖 𑒣𑒜𑓃𑒥 𑒁𑒧𑓂𑒧𑒲।”, 𑒯𑒧 𑒏𑒯𑒪𑒱𑒨𑒢𑓂𑒯𑒱। 𑒍 𑒣𑓂𑒩𑒤𑒳𑒪𑓂𑒪𑒱𑒞 𑒁𑒢𑒳𑒦𑒫 𑒏𑒹𑒪𑒢𑓂𑒯𑒱 𑒂 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒠𑒱𑒮 𑒂𑒫𑒹𑒬𑒮𑒿 𑒠𑒹𑒐𑒪𑒢𑓂𑒯𑒱।

“𑒌 𑒮𑒦 𑒚𑒰𑒧 𑒢𑒧𑒰𑒖 𑒣𑒜𑓃𑒥𑒰𑒧𑒹 𑒁𑒣𑒢𑒰𑒏𑒹𑒿 𑒡𑒢𑓂𑒨 𑒥𑒳𑒗𑒥𑒰𑒏 𑒔𑒰𑒯𑒲।”, 𑒍 𑒏𑒯𑒪𑒢𑓂𑒯𑒱।

“𑒁𑒯𑒰𑒿𑒏 𑒁𑒥𑓂𑒥𑒰 𑒍𑒞𑒹𑒏 𑒠𑒴𑒩 𑒩𑒯𑒻 𑒕𑒟𑒱, 𑒍 𑒏𑒲 𑒢𑒧𑒰𑒖 𑒣𑒜𑓃𑒥𑒰 𑒪𑒹𑒪 𑒋𑒞𑓄 𑒂𑒥𑒱𑒿 𑒮𑒏𑒻 𑒕𑒟𑒱? 𑒁𑒯𑒰𑒿 𑒁𑒯𑒲 𑒢𑒑𑒩𑒧𑒹 𑒕𑒲.. 𑒋𑒞𑓄 𑒢𑒧𑒰𑒖 𑒣𑒜𑓃𑒴।”, 𑒍 𑒏𑒯𑒪𑒢𑓂𑒯𑒱। “𑒢𑒻 𑒧𑒰𑒞𑓂𑒩 𑒋𑒞𑓂𑒞𑓄, 𑒖𑒞𑓂𑒞𑓄 𑒏𑒞𑒾 𑒣𑒳𑒩𑒰𑒢 𑒧𑒮𑓂𑒖𑒱𑒠 𑒯𑒼𑒃 𑒞𑒞𑓂𑒞𑓄 𑒢𑒧𑒰𑒖 𑒣𑒜𑓃𑒴। 𑒏𑒞𑒹𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒮𑒱𑒠𑓂𑒡 𑒪𑒼𑒏 𑒋𑒞𑓂𑒞𑓄 𑒢𑒧𑒰𑒖 𑒣𑒜𑓃𑒢𑒹 𑒯𑒹𑒞𑒰। 𑒁𑒪𑒼 𑒁𑒯𑒰𑒿𑒏𑒹𑒿 𑒢𑒱𑒏𑒹𑒢𑒰 𑒩𑒐𑒞𑒰।“

𑒯𑒧 𑒧𑒮𑓂𑒖𑒱𑒠𑒧𑒹 𑒋𑒢𑒰 𑒚𑒰𑒜𑓃 𑒩𑒯𑒲 𑒖𑒹𑒢𑒰 𑒖𑒰𑒠𑒴𑒏 𑒁𑒮𑒩𑒱 𑒯𑒼𑒃। 𑒯𑒧 𑒅𑒢𑒏𑒩 𑒑𑒣 𑒮𑒳𑒢𑒪𑒾𑓀, 𑒏𑒰𑒢 𑒣𑒰𑒟𑒱 𑒏𑓄। 𑒥𑒰𑒠𑒧𑒹 𑒥𑒰𑒯𑒩 𑒢𑒱𑒏𑒪𑒪𑒰𑒏 𑒥𑒰𑒠 𑒯𑒧 𑒮𑒦 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒥𑒱𑒮𑒩𑒱 𑒑𑒹𑒪𑒾𑓀। 𑒁𑒣𑒢 𑒧𑒮𑓂𑒖𑒱𑒠 𑒖𑒹𑒥𑒰𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒞𑒱𑒖𑓂𑒘𑒰𑒏𑒹𑒿 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒯𑒧 𑒏𑒰𑒞 𑒩𑒰𑒐𑒱 𑒠𑒹𑒪𑒾𑓀। 𑒍𑒃 𑒮𑓀𑒡𑓂𑒨𑒰𑒧𑒹 𑒯𑒧 𑒁𑒧𑓂𑒧𑒲𑒏𑒹𑒿 𑒥𑒮-𑒮𑓂𑒙𑒻𑒝𑓂𑒛𑒣𑒩 𑒕𑒼𑒛𑓃𑒪𑒾𑓀। 𑒞𑒏𑒩 𑒥𑒰𑒠 𑒠𑒴 𑒙𑒰 𑒖𑒳𑒧𑓂𑒧𑒰 𑒥𑒲𑒞𑒪, 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒮𑒹 𑒋𑒢𑒰 𑒥𑒲𑒞𑒪 𑒖𑒹𑒢𑒰 𑒍 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒖𑒳𑒧𑓂𑒧𑒰 𑒢𑒻 𑒕𑒪। 𑒂𑒥 𑒥𑒧 𑒥𑒱𑒮𑓂𑒤𑒼𑒙𑒏 𑒌 𑒮𑒧𑒰𑒔𑒰𑒩𑒏 𑒥𑒰𑒠 𑒯𑒧 𑒖𑒳𑒧𑓂𑒧𑒰𑒮𑒿 𑒦𑒨𑒦𑒲𑒞 𑒕𑒲।

“𑒁𑒧𑓂𑒧𑒲... 𑒁𑒯𑒰𑒿𑒏𑒹𑒿 𑒄𑒯𑒼 𑒥𑒳𑒗𑒪 𑒁𑒕𑒱 𑒖𑒹 𑒏𑒼𑒢 𑒧𑒮𑓂𑒖𑒱𑒠𑒧𑒹 𑒥𑒧 𑒤𑒴𑒙𑒪 𑒕𑒪?”, 𑒯𑒧 𑒤𑒼𑒢𑒣𑒩 𑒣𑒳𑒕𑒪𑒱𑒨𑒢𑓂𑒯𑒱।

“কোন মস্‌জিদমে হমৰ ৰাঁড?”, ও উত্মুক ভ২ পুছলন্হি।
“অহাঁ এক বেঁৰ হৈদৰাৱাঁদ আযল ৰহী, মোন পাড়? হম অহাঁকেঁ একটা মস্‌জিদমে নৈ ন২ গেল ৰহী? মক্কা মস্‌জিদ...পৈঘ সন? ওত্তে, ওহী মস্‌জিদমে... খূনাহনি ওহী মস্‌জিদমে অম্মী... খমৈত নহাশ.. অহাঁ কহনে ৰহী, জে কিযো জে ওত২ নমাজ পঢ়ত, ধন্য হএত... ওহী মস্‌জিদমে অম্মী।“, হম কহনিযন্হি। “চোট্ট ৰঁঠা সভ... ওকৰ সভক দেহ শোনিতমে সানল... পৰৰাঁ সভ সেহো মৰল...।“
নোৰ অনিযন্ত্রিত দ্ৰখমে ৰঁহ২ লাগল। হম ৰাঁথৰূম নগ নোৰ পোছৰাঁক নেন গেলোঁ। দানক হ্রদয হমৰ কাননি দেখ ফাট২ নগলন্হি। ও সেহো কান২ নগলী। হম আগাঁ কহলোঁ, “অম্মী, নৈ কানূ... অৰ্ব্ৰাঁকেঁ হেতন্হি জে হমৰা কিছু ভ২ গেল অছি... দানকা কহৰঁন্হি জে হম নিকেনা ছী।“
কনৈত ও হমৰা পুছলন্হি, “ফোন নৈ ৰাখৰঁ হমৰ ৰাঁড।“
“জন্দী অম্মী, কহূ।“
“অহাঁ চনি আউ...এত্ত২ চনি আউ... হমৰ গপ সুনূ।“
“হমৰা কিছু নৈ ভেল অছি অম্মী।“
“ৰাঁহৰ নৈ জাযৰঁ.. হমৰ ৰাঁড।“
“ঠীক ছৈ অম্মী।“
“ওগ মস্‌জিদমে নৈ জাযৰঁ, ওগ মস্‌জিদক নগো কোনোঠাম নৈ জাড, হমৰ ৰাঁড।“
হমৰ হ্রদয ফটৰাঁ নেন ফেৰ তৈযাৰ অছি। হম দানকা ভ্র আশ্বাসন দৈত জে ওগ মস্‌জিদক নগো কোনোঠাম হম নৈ জাযৰঁ, ফোন ৰখলোঁ।
মুদা রিচাৰক আগম ৰঁঢ়ৈত ৰহল। কতেক ভিন্নতা! কতেক

𑒣𑒩𑒱𑒫𑒩𑓂𑒞𑒢 𑒏𑒰𑒢𑓂𑒯𑒱𑒮𑒿! 𑒄 𑒯𑒧𑒩 𑒁𑒧𑓂𑒧𑒲 𑒕𑒟𑒱 𑒖𑒹 𑒋𑒢𑒰 𑒥𑒰𑒖𑒱 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒟𑒱? 𑒄 𑒍 𑒕𑒟𑒱 𑒖𑒹 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒄 𑒏𑒯𑒱 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒟𑒱 𑒖𑒹 𑒧𑒮𑓂𑒖𑒱𑒠𑒏 𑒪𑒑𑒼 𑒏𑒼𑒢𑒼𑒚𑒰𑒧 𑒢𑒻 𑒖𑒰𑒅? 𑒂𑒥 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒂𑒢 𑒦𑓄 𑒑𑒹𑒪 𑒕𑒟𑒱 𑒁𑒣𑒢 𑒥𑒚𑒰𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒏 𑒂𑒑𑒰𑒿? 𑒁𑒣𑒢 𑒐𑒴𑒢𑒏 𑒂𑒑𑒰𑒿 𑒂𑒥 𑒁𑒮𑓂𑒫𑒰𑒠𑓂𑒨 𑒦𑓄 𑒑𑒹𑒪𑒟𑒱? 𑒢𑒧𑒰𑒖 𑒫𑒱𑒩𑒼𑒡𑒏 𑒨𑒼𑒑𑓂𑒨 𑒦𑓄 𑒑𑒹𑒪? 𑒂𑒥 𑒧𑒰𑒤𑒲 𑒠𑒱𑒁! 𑒏𑓂𑒭𑒧𑒰 𑒏𑒩𑒴! 𑒂𑒢 𑒖𑒳𑒧𑓂𑒧𑒰𑒏𑒹𑒿 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒐𑒴𑒢𑒰𑒯𑒢𑒱 𑒢𑒻 𑒯𑒼..𑒌𑒖 𑒥𑒱𑒪𑒼𑒯𑒲..𑒧𑒱𑒢𑒰𑒬𑒻𑒞𑒰𑒢...𑒢𑒱𑒩𑓂𑒩𑒰𑒖𑒲𑒧..𑒥𑒱𑒮𑓂𑒧𑒱𑒪𑒼𑒯 𑒁𑒩𑓂𑒩𑒯𑒧𑒰 𑒢𑒱𑒩𑓂𑒩𑒯𑒲𑒧...!

(𑒍𑒃 𑒮𑒦 𑒁𑒧𑓂𑒧𑒲𑒖𑒰𑒢𑒏𑒹𑒿 𑒮𑒧𑒩𑓂𑒣𑒱𑒞 𑒖𑒱𑒢𑒏𑒰 𑒧𑒏𑓂𑒏𑒰 𑒧𑒮𑓂𑒖𑒱𑒠𑒏 𑒥𑒰𑒠 𑒁𑒣𑒢𑒰𑒏𑒹𑒿 𑒯𑒧𑒩 𑒁𑒧𑓂𑒧𑒲 𑒖𑒏𑒰𑒿 𑒣𑒩𑒱𑒫𑒩𑓂𑒞𑒱𑒞 𑒯𑒼𑒧𑒨 𑒣𑒛𑓃𑒪𑒢𑓂𑒯𑒱।- 𑒪𑒹𑒐𑒏)

पद्य खण्ड

ওড়িয়া করিতা খণ্ড

गायत्रीबाला पण्डा रचित ओड़िया कविता- गप आ हिनकोर- ओड़ियासँ अंग्रेजी गायत्रीबाला पण्डा द्वारा स्वयं, अंग्रेजीसँ मैथिली गजेन्द्र ठाकुर द्वारा

गायत्रीबाला पण्डा (१९७०-) क दूटा ओड़िया कविता संग्रह 'पक्षी फेरिनी' आ 'फेरिबाँ कथा' प्रकाशित छन्हि।

गप

नहरिक थरथराहट पाछाँसँ
एकटा नाचि रहल बूँटी रहैवाला
थूनथून कजरी रहल।
धरातलपर
सूर्य अपना झाँपल किरिणक रीत
रखाबए कजरी
छोट कोट रहल भड़ जाएत
स्वप्न-
एकटा छोट राजकुमार

ঋবৈএ একটা ছৰপান দৈত হৰ্ষিত
নৈত ওকৰ হাথ ঋপন হাথমে
খানী ওগ কোট নেন।

ও ঔঁঠা ঋাকাৰক ছোট ৰাজকুমাৰী
খোনৈএ ঋপন ছোট ৰাঁকস,
ওগ ৰুঁঠীক ঠোঢ়পৰ প্ৰেমপূৰ্ণ মৃক্ষী দৈত
ৰিঁনাগএ ও।

একৰেঁৰ
ও ছোটকী ৰুঁঠী খযৈএ নহৰিমে
ভীজন ফৰাক
ঋাঁখি- ভৰন নোৰসঁ ঘোকঠন
সীঢ়ীসঁ
ওগ ৰুঁঠীক পনিযোখা সন নোৰ।
ৰঁহাৰ ভেন ঔঁঠা ঋাকাৰক ছোট ৰাজকুমাৰ
ঋপন মোনাযম তৰহথীক সংগ
ওকৰ গান ঋাস্তে-ঋাস্তে মীঢ়ৈত ঋছি।

ওকৰ নোৰক ৰংগন ৰুঁনৰুঁলো ৰিঁছি নৈএ
ঋাংগ্ৰৰ সভসঁ।
সূৰ্য ওকৰা সভকেঁ ডধিযাৰৈত;
ওগ ৰংগ সভকেঁ ৰাগতমে পসাৰৈত
ঞা ৰহটৈ জে পিৰৌঁছ
ভোৰমে।

ও ছোট বুঁঢী
খগিনা ভোৰ দেখনেক
ও নহৰি সুখা গেন,
মুদা কজৰী- খখনো খঠি জিবৈত
ওগ ছোটকী বুঁঢীক ৰাঁট তকৈত,
খাকি ওগ ৰাজকুমাৰক?

জিবৈত
টটকা স্বপ্ন জকাঁ
তুৰত্তে ৰহাৰ হোগত
পিপনীসঁ।

হিনকোৰ

কিযো নৈ মিখেনক কহিযো
এক ঠোপ মাগ্ৰৰ দেনাএ
ৰাঁসনমে
নির্দোখ মৰলতাক।

হম পূর্ণ ৰূপেঁ হাৰি গেলোঁ।

ফ্ৰ্যিক মৰৈত পানি
স্বঠা সল্যমে্
ৰা দোসৰ জীৱন নৈ খছি জীৱন, কিংশাগত।

হম হেৰা গেলৌं।

কোন মাণৰ ৰিশ্বাসকেঁ সংক্ৰমিত কেলক, জে
নাগন সদিখন
ণখয মাত্ৰ টুকড়ী-টুকড়ী হেৰা নেন।

খকাসক টুকড়ী
ঠিঠৈক ভঁসিযাগত পাঁখিমে;
নহিযে খকাস নহিযে ছাহ
ছন একৰ ঠাঁগ্ৰমে।

ৰিশ্বাস, জেনা
পূৰ্ণিমাক ৰাতিক সমুদ্ৰ
জে ঘূৰবৈঁএ সভষ্টা নেন ৰৌম্ব
জখন ও ঘূৰবৈঁএ হিনকোৰ।

কী হিনকোৰ ঘূৰবৈঁএ
ৰিশ্বাসক খাৰি
ছোষ্ট হাথসঁ ৰাঁন্বপৰ ৰঁনন?

কী হিনকোৰ ঘুৰা সকৈএ
একান্ত জিনগীমে নিৰাউ ৰ্খা?
পনিয়োখাক দ্বীপসঁ
স্বপ্ন
ঋারেশসঁ ছোষ্ট কাগচক নাহমে?
ঋা জীৰাক স্থিতপ্রজ্ঞ ঋভিনোষা
সময়সঁ ধ্যান হষ্টা কই?

কী হিনকোৰ ঘুৰা সকৈএ
পৰাজয?
ঋা, হেৰা গেনাগ?

(গপ্রিতা সাৰংগীক ওড়িয়া করিতা "ধেউ কান")

মূল ওড়িয়া কবিতা বাসুদেব সুনানী:ওড়িয়াক প্রমুখ দলিত কবি, তৎকালীন কালাহাণ্ডী (আৱ নুআপাড়া) জিলাক মুনিগুডা গামমে জন্ম। কবিতাক চাৰিটা পোথী প্রকাশিত। "মহানদী বেসিনক দলিতক সাংস্কৃতিক ইতিহাস" আ জোতিবা ফুলেক জন্মচৰিত লিখবামে আগা কাল্হি লাগল ছথি।

ওড়িয়াসঁ অংগ্রেজী অনুবাদ শৈলেন বাউত্রায আ অংগ্রেজীসঁ মৈথিলী গজেন্দ্র ঠাকুৰ দ্বাৰা।

ফূসি

জখন কখনো হমৰা ভেঁট হোইত ছথি শবনম ভৌজী
হমৰা প্রসন্ন মুখক আশীষ ভেটৈএ
ওদক চানমন দীপ্ত

ঋা ওগ প্রসন্নতাক ৰাঁদ একটা ৰহস্যোদ্ঘাটন-
“ত্থঁ ঋাৰ্ রঁভ্র পৈঘ ভ**ই** গেন ছেঁ।”

ফৃষি!
পাঁচ ফীট পাঁচ ওংচক মাত্র ঋগ রাস্বদের, পএৰসঁ প াঁচা ধৰি
ঋখনো নকৰ চৌখটিক ডপৰকা ভাগ নৈ চুৰিঁ সকৈ ঋছি!
কহিযাসঁ ঞ্র ভ**ই** গেন পৈঘ?

প্ব্রচ্চ ককৰোসঁ...
সভ কহত কি রাস্বদের ঋছি
একটা মামূনী ঋভাগন ৰাঁট-ৰঁটোহী
গন্তজাৰীমে, একটা ৰিঁসৰন ৰঁস ঋভ্রাপৰ।

ঋন্বগ্রহ কএনাপৰ কনে কান নেন ৰিঁনমৈ ঋছি একটা ৰঁস ওত**ই**
ম্বদা জখন ও চঠৈৰঁনা ৰহৈএ,
ওকৰা ছোড়ি ক**ই** চন জাগএ ৰঁস।

শৰঁনম ভৌজী একটা ফৃষি ৰাঁজৈরানী যঞ্ছিণী ছথি,
ঋা ও ফৃগস এহন ৰঁজৈ ছথি, জকৰ নৈ ৰহৈএ কোনো ওৰে ঋাকি ছোৰে।

জে কিযো এত**ই** ঋপনাকেঁ ৰূঁঝি ৰহনে ছী খৈৰাত ৰঁটনিহাৰ,
ঞ্চপা ক**ই** ৰোকূ একটা ৰঁস।

রাম্বদের একৰ প্রতীক্ষা ক২ ৰহল রঁড়ী কানসঁ,

মড়ৰাগত আত্মেরিশ্বাসক পগহাক অন্তিম ঢোৰপৰ।

রাম্বদের স্বনানী, ওড়িয়া করিতা

ওড়িয়াসঁ অংগ্রেজী অনুবাদ শৈলেন ৰাউত্রায আ অংগ্রেজীসঁ মৈথিলী গজেন্দ্র ঠাকুৰ দ্বাৰা

অনুমতি

হমৰা অনুমতি অছি শ্রীমান!

হম ক২ নী রিশ্রাম কনে কান?

অহাঁক আদেশানুসাৰ

চাহ নগ দেনে ছী রঁহারি,

রঁত্তূ কেঁ দেনে ছী খূআয,

অহাঁক নানাকেঁ কহ দেনে ছী মাফ,
নৈ ৰহত কোনো দুর্গন্ধ আৱঁ।

হমৰ ছী ঢোল, ৰঁজৰৈনে মধুমাছী
যুগসঁ অহাঁক মনোৰংজনার্থ
আ হমৰ আঁগ্ৰৰ স্থিৰতাক ৰাখয আশ
হম কৰী ৰিশ্রাম থোড়ৰেঁ কান?

হম কৰৈত ছী অন্বভর প্ৰৰখাক স্বেদ
হমৰ দের, হমৰ মৃতাত্মো।

তগ নেন প্রিয শ্রীমান্
ঘংটা ভৰিক ৰিশ্রাম মাত্র
অভিরাদন জকাঁ
কিএক তঁ অছি জে হমৰ দুর্গন্ধ, স্বেদক আ কিছু আন ৰস্তুক।

হম কৰয ছী প্রতীক্ষা অহাঁক নীক সমযক, তৃপ্তিক
সংগে অপন কীট-সংক্রমিত জিনগীক সমাপ্তিক সংকেতক।

প্রতীক্ষা সেহো ভৰি দৈত অছি থকান, শ্রীমান্ প্রিযরৰ
জখন নাখ ৰঁৰখক জোঁ ও দঅয।

সে হম কৰৈ ছী ৰিশ্রাম থোড়েক কান, শ্রীমান্?
কাৰণ হমৰো সন ভুচ্ছকেঁ বুঁঝন ছৈ ছোট-মোট ৰিদ্রোহক কলা।

ভৰত মাঁঝী, ওড়িয়া করিতা

ওড়িয়াসঁ অংগ্রেজী অন্বরাদ শৈনেন ৰাউত্রায আ অংগ্রেজীসঁ মৈথিনী

গজেন্দ্র ঠাকুৰ দ্বাৰা

হমৰ ঘুৰনাক ৰাঁদ

হমৰ ঘুৰনাক ৰাঁদো ওগ স্থানকেঁ নৈ ছোড়ু ৰিক্ত
পকড়নে ৰহু ওকৰা৷

ফুল সভকেঁ নৈ ফেকু
কী কোনো মহত্ত্ব ৰ্খচ্ছি একৰ জে ও ৰ্টৰ্টকা-ৰ্টৰ্টকী ফুলযন ৰ্খচ্ছি
ৰ্খাকি ৰ্খচ্ছি মৌনাযন?

খোলূ হমৰ সভৰ্টা ন্বকাযন ভোৰ্থিৰ্খাযন স্বপ্ন,
ওকৰা ৰ্খনংগৃত কই।

ডনৰ্ষ্টি দিৰ্খ সভ ঠামক নৈম্পকেঁ,
ৰ্খা ৰোকি দিযৌ ৰ্খন্থাৰক প্ৰতি ঘৃণা

ৰিঁনা ঘৰঁৰেনে দেৰ্খূ সম্বদ্র
ৰ্খা তৰ্খনো নৈ কৰূ ঘৃণা ৰ্খকাস্যযঁ৷

নেহোৰা ৰ্খচ্ছি!!!

পৃথ্বীকেঁ ৰুঁস্থ একৰ্টা সমমিশ্ৰিত স্থান
প্ৰযাস কৰূ ৰ্খা ঠাঢ় ৰহু ওতই।

কৃপযা ৰাঁষ্ট তাকৃ স্বপন
স্বা সে কৰয কান, ৰক্ষ্ জাগন!

মোন ৰাখূ, হম ঘূৰৰ্ঁ ঐ পৃথ্বীপৰ জে এহন একেষ্টা স্বচ্ছি
ৰাখূ মোন জে হম ঘূৰৰ্ঁ
হম ৰাঁৰ্ডগ কেনে চ্ছী পথকেঁ সৰিসরক রীস্বাসঁ,
মোন ৰাখূ ও পথ

তেসৰ কৱিতা খণ্ড

মূন তেনুগু পদ্য- অন্নারৱন দেরেন্দৰ-অংগ্রেজী অনুরাদ-

পী.জযনক্ষ্মী আ মৈথিনী অনুরাদ- গজেন্দ্র ঠাকুৰ

করি অন্নারৱম্ দেরেন্দৰ আন্ধ্র প্রদেশক করীমনগৰ জিনাসঁ ছথি আ তেনুগু ভাষাক তেনংগানা রোনীমে তেনংগানা ৰাজ্যক সংরেদনা আ সংস্কৃতি আ ওকৰ অনগ ৰাজ্যক নেন সংঘর্ষকেঁ স্বৰ দৈত ছথি। দানকৰ ছহ টা করিতাক সংগ্রহ ছপন ছন্হি। মহাত্মা জোতিরা ফুনে ফেনোশিপ ২০০১, ৰংজনী কুন্দুৰতী করিতা পুৰস্কাৰম্ ২০০৩, ডা. মনযশ্রী সাহিতি পুৰস্কাৰম্ ২০০৩, ৰাঁগিনেনী যেনম্মা সাহিত্য পুৰস্কাৰম্ ২০০৭ পুৰস্কাৰসঁ সম্মানিত। ও জিনা পৰিষদ, করীমনগৰক পঁচাযতী ৰাজ রিভাগমে সীনিযৰ অসিস্টেন্ট ছথি। পী. জযনক্ষ্মী, ওস্মানিযা রিশ্বরিদ্যানযক নিজাম কানেজ

হৈদৰাবাঁদমে অংগ্ৰেজী বিভাগমে এসোসিএট প্ৰোফেসৰ ছথি। বিগত ২০ বৰ্ষসঁ অংগ্ৰেজীক অধ্যাপন। িনকৰ বিশেষজ্ঞতা অংগ্ৰেজীমে ভাৰতীয় কবিতা, অনুবাদ আ অনুবাদশাস্ত্ৰ অছি। ২০০২ মে ভাৰ্গৱী ৰাৱক সংগ মিলি কএ শীলা সুভদ্ৰা দেৱীক সিতম্বৰ ১১ আ ওকৰ পৰিণামপৰ তেলুগু কাব্যক অংগ্ৰেজীমে 'ৱাৰ এ ইটস ৱৈৰেজ' নামসঁ অনুবাদ। ২০০৭ মে গোপীক নলীনূ কেৰ অংগ্ৰেজী অনুবাদ। স্প্ৰিন্গ নামসঁ অন্নাৰৱম্ দেৱেন্দৰক কবিতাক অংগ্ৰেজী অনুবাদ প্ৰেসমে অছি।

(তেলুগু কবিতা: তেলুগুসঁ অংগ্ৰেজী পী.জয়লক্ষ্মী দ্বাৰা, অংগ্ৰেজীসঁ মৈথিলী গজেন্দ্ৰ ঠাকুৰ দ্বাৰা)

অংতিম শব্দ

(তেলংগানাক কিসান দ্বাৰা আত্মহত্যাসঁ পহিনে পত্নীসঁ কহল)

"নচম্মা, প্ৰিয়! হম ছোড়ি কএ জা ৰহল ছী
হমৰ শিক্ষা মোন ৰাখূ... অপন বঁচাক নীক পালন কৰব
ওা হমৰা সকমে নৈ অছি- জীব
কৰ্জ দেনিহাৰ সভ বনি গেল ছথি যম।
আগ কান্হিক সময় নৈ অছি কিসানক লেল
হম ছোড়ি কএ জা ৰহল ছী

ও সভ হমৰা নৈ ছোড়তা জীবিত
হম কতবোঁ চাহী
ওা জিনগী কোন তৰহক জতএ অন্ন নৈ অছি খেবাঁক লেল
মহাজন সভ তীবি ৰহল ছথি
কৰ্জদাতা হমৰ সম্মানকেঁ লজ্জিত কএ ৰহল ছথি

হম নৈ জীরিঁ সকর্ঁ লছমী, নৈ, নৈ আর্ঁ আৰ!

একষ্টা রীস রাঁ চালীস হজাৰ
হমৰাপৰ কর্জ ছৈ সমাজক- সবনৈ সএহ ছী

আৰ পচাসেক দেরাঁক আছি সাহূকাৰকেঁ
আ একৰ অলোরেঁ, সবনূ! ঋণ মাৰিতে ৰাস এত্ত়ই আ ওত্ত়ই
অপনাসঁ ঘৃণাক অনুভূতি
ঐ জিনগীকেঁ জীরাঁক রিচাৰ মাত্রসঁ ছী লজ্জিত।
ঐ ঋণ সভকেঁ প্লেগ জকাঁ রঁঠৈত দেখি!

ঋণ দেনিহাৰ সভ আরঁই নাগন ছথি ঘৰ সেহো
ৰোকই নাগন ছথি রাঁস্টে-ঘাস্টে
পছোড় ধই নগ ছথি জখনে তখনে
অপন জিনগীক রাঁদ জতই কত্তৌ হম জাযরঁ
জিরৈঁত অপন মুখ, রাঁর্নিস মন পাতৰ
কী হম কৰরঁ আ কেনা হম জীরঁ?
ৱা সমৈ নৈ আছি ছোড়ি কই ঐ জগকেঁ জেরাঁক
কত্তৌ পানি নৈ
মুদা লোৰ রঁহৈত ৱারাআগত
পোখৰি কহিযাসঁ নে আছি সুখাযল
গনাৰসে হৰিযৰী দেখাগত
রোঁৰরেন গৰেলাসে পাগ মাত্র জাগত
খূলৈত সয ফীস্টসঁ রেঁশী, পাতাল ধৰি

কোনো টা মে মৃদা পানি নৈ
হম পিটৈত হাথসঁ কপাৰ
খূনন মাটিক পহাড় দেখৈত
হঁসীক উন্নম সভক নেন!
ৰোঁৰৰেন নেন একড়ক-একড় ৰেঁঠৈত
জঁ এনা খচ্চি
তঁ কত**ই** খচ্চি কটহী গাড়ী খা কত**ই** খচ্চি খেতী
খা কোনা জিৰেঁ খচ্চি ৰঁঠা সভ?
খাও খাৰঁ!

ৰঁৰখা নৈ হএত
নহিযে জাযত খকান খাকি ভুখমৰী
পানি নৈ ৰঁহত
নহিযে জাযত খপন নোৰ
খেত সভ তপি ক**ই** স্বখাযন
সমৈ সেহো উনটি খচ্চি গেন

ৰঁৰখা জগসঁ নৈ খসৈ খচ্চি একোটা বূঁদ
ৰীযা ৰাঁওগ কৰৈত কান
সএহ ৰঁহৈত খচ্চি মোনসঁ কটনীক সমৈমে
জে একাধ টা দানা ৰহয ৰঁঠন
ৰঁহি গেন ৰাঁঢ়িক পানিমে
জে দানা জগতয কঁঠমে
সে ৰঁহি গেন

𑒢𑒰𑒪𑒰𑒧𑒹
𑒏𑒣𑒰𑒮𑒏 𑒐𑒹𑒞𑒲 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒞𑒹𑒯𑒢𑒹
𑒏𑒲𑒛𑓃𑒰..𑒮𑒦𑒙𑒰 𑒏𑒲𑒛𑓃𑒰, 𑒐𑒞𑒧 𑒦𑒹𑒪 𑒠𑒯𑒼𑒠𑒱𑒬
𑒥𑒲𑒨𑒰𑒮𑒿 𑒩𑒮𑒰𑒨𑒢 𑒡𑒩𑒱
𑒡𑒼𑒐𑒰...𑒡𑒼𑒐𑒰..𑒥𑒹𑒃𑒧𑒰𑒢𑒲 𑒔𑒰𑒩𑒴 𑒠𑒱𑒮
𑒥𑒹𑒃𑒧𑒰𑒢𑒲 𑒥𑒼𑒢𑒱𑒯𑒰𑒩𑒮𑒿
𑒮𑒦𑒙𑒰 𑒏𑓂𑒭𑒞𑒱, 𑒖𑒹𑒧𑓂𑒯𑒩𑒹 𑒠𑒹𑒐𑒴 𑒞𑒹𑒧𑓂𑒯𑒩𑒹

𑒯𑒰𑒢𑒱..𑒂 𑒍𑒯𑒴𑒮𑒿 𑒥𑒛𑓃𑒏𑒰 𑒯𑒰𑒢𑒱 𑒍𑒏𑒩𑒰 𑒠𑒥𑒹𑒥𑒰 𑒪𑒹𑒪
𑒥𑒱𑒢 𑒣𑓂𑒩𑒨𑒼𑒖𑒢
𑒏𑒞𑒥𑒼 𑒥𑒩𑒱𑒐𑒮𑒿 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒯𑒼𑒃 𑒐𑒹𑒞𑒲
𑒥𑒱𑒢𑒳 𑒣𑓂𑒩𑒨𑒼𑒖𑒢
𑒯𑒧𑒩 𑒥𑒔𑓂𑒔𑒰 𑒮𑒦 𑒁𑒕𑒱 𑒣𑒻𑒒 𑒦𑓄 𑒩𑒯𑒪
𑒏𑒱𑒮𑒰𑒢 𑒮𑒦 𑒁𑒕𑒱 𑒧𑒩𑒱 𑒩𑒯𑒪
𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒄 𑒏𑒯𑒨 𑒠𑒱𑒁, 𑒯𑒧 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒕𑒲 𑒧𑒩𑒱 𑒩𑒯𑒪

𑒯𑒧 𑒢𑒻 𑒖𑒲𑒥𑒱 𑒮𑒏𑒥 𑒂𑒩 𑒁𑒡𑒱𑒏 𑒏𑒰𑒪
𑒯𑒹 𑒢𑒕𑒻𑒨𑒰! 𑒕𑒲 𑒯𑒧 𑒖𑒰 𑒩𑒯𑒪!

𑒯𑒰𑒢-𑒤𑒱𑒢𑒯𑒰𑒢 𑒣𑒰𑒃 𑒏𑒹 𑒁𑒕𑒱 𑒧𑓀𑒑𑒢𑒹?
𑒏𑒲 𑒍 𑒮𑒦 𑒔𑒰𑒯𑒻 𑒕𑒟𑒱
𑒖𑒹 𑒏𑒱𑒮𑒰𑒢 𑒥𑒢𑓂𑒢 𑒏𑓄 𑒠𑒱𑒁𑒨 𑒐𑒹𑒞𑒲?
𑒖𑒏𑒩𑒰 𑒔𑒰𑒯𑒲 𑒠𑒩𑒧𑒰𑒯𑒰 𑒖𑒲𑒥𑒰𑒏 𑒪𑒹𑒪?
𑒏𑒹𑒢𑒰 𑒖𑒲𑒥 𑒂 𑒏𑒹𑒢𑒰 𑒧𑒩𑒥..

কেনা ক২ ভৰৱঁ কৰ্জক জে ঋছি ঋমাৰ..
ঋপনো ৰেঁঠি ক২ কী চূকা সকৰঁ?
কী ঋপন খেতিহৰ ভূমি সেহো ৰেঁঠি দী?
মুদা সে ঐ ঋকানমে কীনত কে?
জে হমৰ জীৱন-সংঘৰ্ষ তেহেন ঋছি
মুনৌঁ ধনিক নোক সভক ওহেন শৰ্দ্ধ-সভ?
“মৰৈত, ঋপঠ হোএত জে ও সভ নেনে চথি।“
হমৰ ৰাঁউ! কতয়সঁ ঋানৈ চী ও সভ দানা জে ঋহাঁ খাএ চী?
এক ৰেঁৰ ফেৰ, ঞ্জ ঋছি হিস্টীৰিয়া ৰোগ!
জে খেতীকেঁ ৰঁদনি দেনহি ৰোগমে?
জে খেতীকেঁ ৰঁদনি দেনহি জুঋামে?
ঋা ৰঁড়া নেনহি ঋপন ধোধি?
কী ঋহাঁ নৈ দেখি পাৰিঁ ৰহন চী কিসানক ঋঁকড়ন পেষ্ট?
কী ঋন্ন দেনিহাৰ ভ২ গেন ৰোগী?
নৈ একষ্টা চাতকক মাউস ওকৰা দেহমে, হমৰ ৰাঁউ!
ধানক খেতীসঁ পোসন ঞ্জ দেশ
ঋা ঋাৰঁ হমৰা দানা দেৰাঁসঁ মনা ক২ দেনৌঁ ঋহাঁ, নৈ কী?

ও কহৈ চথি
হম মৰি ৰহন চী ঋন্নকম্পা ৰাশি নেৰাঁ নেন
ও কোনা ঞ্জ কহি সকৈ চথি...এহন শৰ্দ্ধ সভ?
কী ঋহাঁ দেখনে চী, হমৰ নঢৈয়া?
ঞ্জ শৰ্দ্ধ সভ দাহ উ৯-পন্ন কৰৈত ঋছি হমৰা দেহমে,
ঋহাঁক পাএক খএতা? ককৰা ঠৈ ঞ্জ খএতা?
হম সভ গায জকাঁ চী পৱিত্ৰ, ঋহাঁ সে কহৈ চী?

অহাঁ সভ মৰৰঁ হমৰা সভক শাপ মাথপৰ নেনে
হম সভ নৈ ছী ঋণখৌক
হৃদৈমে ধৈৰ্য ৰাখূ.. হম সভ ছী স্বাভিমানী মনুক্ষ
মৰি জাযৰঁ সে এত**ই**
ফেৰ নেৰঁ জন্ম এত**ই**
অপন জিনগী কাটনে গংগাসন পৰিত্ৰতাসঁ
হম সভ ছী ঋণমে ডূমন
আ ঋণদাতা সভ ৰঁনি গেন ছথি যম, প্ৰিয
হম আৰঁ নৈ.. হম আৰঁ নৈ.. ছী জা ৰহন
....

নছুয্যা! নছুয্যা!
অহাঁ এনা কিএ ছী কনপি ৰহন?
ও অছি নিখন অপনা সভক ভাগ্যমে
ততেক দিন জীৰঁ জতেক দিন অছি নিখন
হম জা ৰহন ছী জহিযা হমৰা জেৰাঁক ছন
....
হমৰ দিনক গনতী শুৰু অছি ভ**ই** গেন
নৈ স্বীকাৰ কৰৰঁ নছৈয্যা, অনুকম্পা ৰাশি
হমৰা গেনাক ৰাঁদ সৰকাৰ ও দেৰাঁক গপ কৰত
ও নৈ কহৈত অছি জে, হম জে ছী মৰি ৰহন সে, জে খেনৌঁ
তকৰ অপচ ভেনাসঁ ছী মৰি ৰহন?
ওকৰা ন**ই** জায দিযৌ
ও পাগ অপনা সাৰামে?

धिक् ओग घरकेँ।

हम जा रहल छी...
अहाँकेँ हानिमे दैत, नञ्जा!
रँछा सभक नेन नै किछो आर
हम जा रहल छी.. जा रहल छी
ऋण देनिहार सभक द्वारे"

(मनकम्मा थोङ्गाम नेरँर अङ्गासँ "आखरी माता")

मूल तेलुगु पद्य- अल्लारन देवेन्द्र, तेलुगुसँ अंग्रेजी पी.जयलक्ष्मी द्वारा, अंग्रेजीसँ मैथिली गजेन्द्र ठाकुर द्वारा)

पानि अछि, मात्र आँखिक नोर

ঠোপ, ঠোপে ষ্টা মে
ষ্টপষ্টপ খসৈত পানি ঠোপে-ঠোপে,
হম নৈ কই সকৈ ছী বর্ণিত,
পানি নৈ র্হৈএ নির্বিৰোধ,
স্বরনা নৈ খচ্ছি ভৰৈত কখনো।

কনসঁ ভনসাঘৰ ধৰি,
ভনসাঘৰসঁ মোঝাঁক র্াৰী ধৰি
ভাগৈত এতইসঁ ওত্তই
এমহ্ৰ-ওমহ্ৰ কৰঘাক নমৰৈত তাগ মন
রম্বক সংৰচনা মন
এক্কে ঘূমানমে হম জাগ ছী ঘূমি।

কনৈত র্ান, পানি ভৰর্াক খচ্ছি কান
দূধক মোঁক খা হমৰ ৰজম্বনা একান্ত
যাঁহ ! সভষ্টা এক্কে র্েৰ !

পানি মাত্র মপ্তাহমে দূ দিন,
ঝোঁকী খা ঝগড়া কনপৰ
তৈযো ছী হম সভ স্ত্রী
জে ৰহৈত ছী মিনি কই
র্েকান মে
দৈত প্রাণোক ডৎমর্গ।

ग्रा सभटा झंझरात पानियेँ टा नेन
नै कहि सकै छी अहाँकेँ अपन पानिक समस्या-
सम्पूर्ण भोर खतम होगत अछि ऐ पन्द्रह मिनटक कार्य नेन
कनेक कान भातक रिँन्ह रिँसरियो सकै छी
मुदा रिँन्ह पानिक जीरन ठनत?
एकत्रित भेन जे नै अछि हमर रेंग्टा नेन पर्याप्त
तग नेन, रम्रा भरि नमगर पाँति।

के अकानैए संघर्ष?
घर भरन नोक
गाछ जकाँ ठाढ़
आकि ण्वरमी जकाँ रैंमन
तमसागत हमरापर जे हम छी पछुआयन
दौगैत छी रिँन्ह नखाक।

मुदा नै हिनरैँ छथि आंगरो हमरा सहायतार्थ
हमर हाथ ओग रोँरिंगकेँ ठीक करैत भेन जे चोटिनि।

ओग पम्पकेँ पीटैत निकनैत अछि मात्र छुच्छ ध्वनि
हमर प्राण रँहार भइ जागए ओतइ काज करैत
कर्र कर्र कर्र कर्र
हमर राँहिक दर्द आ छातीक पीड़ा
पातान धरि
पानि रिँना जागए कत्तौ गहींर नीचाँ
मुदा तैयो नै रँकसैत

জে হম কাজ কৰৈ ছী খতম কৰৰাঁনে
ঠম্মঠ ভৰি পানিক বুঁন্দ
সেহো গন্ধাগত।

কান্হ ভেন ভোখ
ঠেনা পড়ন স্বৰ্ণা ডঘৈত
ৰ্নোৰ্ডজ ফাষ্টনে
একষ্টা স্বপ্ন জীৱনক ৰাঁদ
হমৰামে নৈ স্বচ্ছি একৰ জোড়-তোড় কৰৰাঁক সক্ক
হম কী ক**ই** সকৈত ছী ৰাঁহিন?
পানিক চৰঠে মাত্ৰ
মৃত্যুক ডৰকেঁ স্বচ্ছি খোঁচাৰৈত
পানি স্বচ্ছি, খাঁখিক নোৰ মাত্ৰ...
("নীনান্ষ্টে কন্নীনে..." মনকম্মা খোষ্টা নেৱৰ স্বত্তাসঁ)

शीना सुभद्रा देवी (१९४९-) कैकटा तेलुगु पद्य संग्रह प्रकाशित। १९९७ ई. मे तेलुगु विश्वविद्यालयसँ उत्तम लेखकक पुरस्कार प्राप्त।

जयलक्ष्मी पोपुरी, निजाम कालेज, ओस्मानिया विश्वविद्यालयमे अध्यापन, तेलुगुसँ अंग्रेजी अनुवाद।
गजेन्द्र ठाकुर (अंग्रेजीसँ मैथिली अनुवाद)।

परीक्षक काँट

बाँड़ीमे लगाओल परीक्षक काँट गहना लेल
केना ओ२ सभ पसड़ैत अछि सोहड़ैत!
चुपचाप बुनैत रस्ता आच्छादित करैत स्थान।

ভীড়-ভাড় সভঠাম
সভ কোণমে কাঁটৈরঁনা পসীঝক ঝাড়
সভ, সভ ৰোকৈত ম্লেহক খনরৰুদ্ধ প্রৱাহ
চিন্তন রিখণ্ডিত পড়ি কাঁটৈক মধ্য
রাণী খররুদ্ধ ফঁসি কোনো ঝাড়
মস্তিধ্বক ভর্ত্বপতিত চুপচাপ
হৃদয রঁনৈচ্চ মাত্র একটা খুঁগ
খা মৌন কৰৈত ৰাজ যাঁত্রিক ৰূপে॥

মবৈত, রঁহত নৈ হরা একতাক
তেনাকেঁ ঠূসৈত
সভক খাশ কোনদনা নিকসী খকাস।

মদা কী খচ্চি রিস্তৃত খেত মধ্য?
কত**ই** গেন ফূলক ক্যাৰী ফূলগৈত মিত্রতাক
হিনরেঁত খপন মাথ খামংত্রণমে?

কত**ই** গেন ও চানী সভ খপন তন্তসঁ রঁঠৈত?
সভকেঁ সমেটৈত ও নেতা-কুঞ্জক মংডপ কত**ই** গেন
চোড়ি মাত্র খশোক খা সাখূক বৃক্ষ
জে পসাৰি ৰহনে খকাস মধ্য খপন হাথ
নীচাঁ দেখৈত রিশ্বকেঁ
ঘাসক পাত সন তুচ্ছ?

यदि हम मोड़ी ओ घूमी घोरैत अपनाकेँ लोरमे
रेखे रँना मोथा नै भोकैत अछि मात्र पएर ररन् आँखि सेहो।
सभठाम लोक उन्मुक्त ठाममे
मानरीय सम्पर्कसँ घृणा करैत
परिरर्तित केनक नगरकेँ सेहो रोँनमे।
पसारैत काँटं सभ ठाम
परिरर्तित भेन पसीझक झाड़मे
साँसक फूनर्ँ पसड़ैत ठाढ़ दिस
दोसराक संरेदना नै आर्ँ२ दैए रिचार
जिनगी भेन उसनाउगत खेत सन।
गङ्गा भागरौँक पएर केने आगाँ।
आश्चर्य, मथि नै सकै छी, ऊँठा धरि सेहो।
देखि सकी जोँ अपनेकेँ मात्र
भीतरसँ राँहर पसीझक काँटं मात्र।

एन. अरुणाक जन्म निजामाबाँद नग एकटा गाममे १९४९ ई. मे देनहि। तेन्रगुमे पाँचटा करिता संग्रह प्रकाशित।

जयनक्ष्मी पोप्ररी, निजाम कानेज, ओस्मानिया रिश्वरिद्यानयमे अध्यापन, तेन्रगुसँ अंग्रेजी अनुराद।

গজেন্দ্র ঠাকুৰ (অংগ্রেজীসঁ মৈথিলী অনুবাদ)।

গ্র সেহো অছি প্রবাস

অহাঁ নৈ ছী মানৈত
মোটা-মোটী গ্রহো ছী প্রবাস
একৰ গ্রণ
ষডযন্ত্র জকাঁ
মূল জন্মকানেসঁ
“তৈযো অছি তঁ ৰেঁটীযে” অছি নে গ্র?
কোনো পুৰুষক হাথমে তঁ জেৰাঁকে ছৈ নে এক দিন
প্রবাস
মাত্র অমেৰিকে টা প্রবাসক নহিযেক নহি
নাৰী সেহো অছি একটা গ্র।
অহাঁ একৰ অৰহেনেনা কই সকৈ ছী সুৰিধাসঁ।
তৈযো কতেক কঠিন
ছোড়ৰ জিনগী ভৰিক নেন অপন জন্মস্থান
পাযৰ একটা অনচিন্হাৰক আঁগৰ?
অহাঁ ঘূৰি সকৈ ছী কখনো কাল
সদা ৰঁনি মাত্র পাহুন।
জখনে হম পএৰ ৰাখৰ
কতেক কাল ধৰি অহাঁ ৰহৰ, পুছৰ হমৰ লোককেঁ।
“জা ধৰি হম চাহী”
গঙ্গা অছি কহৰাঁক

ম্বদা কহৰাঁক সাধাঁশ সসৰন হমৰ গজ্জাপৰ, ৰঁ্যাত পহিনহি।

প্রাস নৈ খছি হর্থক ৰস্তু।
ছোড়ি ও মাত্র জে সময ৰিঁতনে
ৰঢ়ৈত খছি, ও ৰনৈত খছি খভ্যাস।

গুজৰাতী কৱিতা খণ্ড

হেমাঁগ অশ্বিনকুমাৰ দেসাগ মূল গুজৰাতী পদ্য আ তকৰ অংগ্ৰেজী অনুৱাদ- হেমাঁগ অশ্বিনকুমাৰ দেসাগ

মৈথিলী অনুৱাদ-গজেন্দ্ৰ ঠাকুৰ

সমীকৰণ

দূ টা অৰ্ধবৃত্ত জন্মৈত সমানান্তৰ,
সমানান্তৰ ৰেলগাড়ীক পটৰী।
হাথ ভৰি নমগৰ নিৰঁন ঘাস,
সুকৈত ভীতৰ,
ৰিঁনা ডোৰীক ধনুষ সন।
সুনৰৈত খিস্না ভৰিগৰ হেৰোঁক,

ৰাতিভৰি জন্মৌত অম্লধ্বষ্ট পীঠ ৰেঁতান মন,
জে ৬ড়ি জাগত অছি ভোৰ ভেনে।

অা এতৰেঁ
অাকি কনেক ৰেঁশী
ম্নকন ৰুঁঢ়িয়া
জে অহাঁকেঁ মোন পাড়ত হাঁম্র।

ম্নকন নিশ্চন প্রথম শ্রেণীক কম্পাৰ্টমেন্টমে,
কাতমে ঠাঢ় কএন গেন ট্রেন
অহাঁক অপন আঁখিসঁ কএন প্রতীক্ষা ৰিঁন কাত ভেন।
একটা ছোটো আহটি
একটা ত্বৰিত চমক কমসঁ কম
অাৰঁ, হঁ অাৰঁ
এ হমৰ অধিকাৰ অছি, মত্তে
হগএ জাগত অছি।

দূটা ৬র্দ্বাধৰ পটৰী টেঢ় কএন ৰীঠমে
দূ টা তোৰণ, জমন মৃত্যু
একটা তীক্ষ্ণ গমাৰৰঁনা দ্বপহৰিয়া
অা অহাঁ
ৰঁনৰৈত ছী একটা অদ্ভুত মমীকৰণ।
আশ্চৰ্যিয ছী অহাঁ কধ্বষ্ট ৬ঠৰৈত ছী মোক্ষ ৰৈমৰাঁ নেন
অা জে হাঁম্র গীৰি গেনৌঁ কতাক মময পহিনে

তোড়ত অহাঁকেঁ খণ্ডমে

অজয সৰৈয়া, গুজৰাতী করি গুজৰাতীসঁ অংগ্রেজী অনুৱাদ হেমাংগ দেসাঈ দ্বাৰা। অংগ্রেজীসঁ মৈথিলী অনুৱাদ গজেন্দ্র ঠাকুৰ দ্বাৰা।

অহাঁক তামস হমৰ স্বাগতপথ

"অহাঁ আরেখিত ছী প্রতিধ্বনি আ মোহক স্বৰসঁ". পাব্লো নেৰুদা চক্রধৰ আ পীযূষক নেন

"কহিয়া ধৰি হম খিচৈত ৰহৰঁ এনা? ", ও পূছৈত
আদ্র মুখসঁ
হেৰাযন আঁখিসঁ

হম ৰাখৰঁ যোঝাঁ শৰ্দ্ধকেঁ, ও ৰখতী নিযমাৱনী
হম কৰৰঁ যোঝাঁ স্বপন গচ্ছা, ও ভ্ৰমকেঁ
হম দেৰঁহি মেঘ, ও চক্ৰ
হম স্বানৰঁ প্ৰশ্ন, ও পনাযন
হম প্ৰতিভাক প্ৰেমী, ও ৰঁঙ্কনক
হম স্বপ্নক স্বাকাংখী, ও নিৰ্জনতাক

কহিযা ধৰি? হম ৰুঁঝনোঁ নীক জকাঁ
হমৰ ভাগ্য ৰহয ফৰাক
হমৰা সভক দিন ৰাতি যেহো
ঋত্তু স্বা পাৰঁনি তিহাৰ জকাঁ
সময কান হমৰা সভক স্বন্তৰ
হমৰা সভক ৰিভিন্নতা ৰহয ৰিভিন্ন

হমৰা সভ প্ৰেম কৰৈত ৰহী
কতেক দিন ধৰি?

ৰাজেন্দ্র পটেল, গুজৰাতী করি গুজৰাতীসঁ অংগ্রেজী অনুরাদ হেমাংগ দেসাঈ দ্বাৰা। অংগ্রেজীসঁ মৈথিলী অনুরাদ গজেন্দ্র ঠাকুৰ দ্বাৰা।

রিঁনু শীর্ষকক

হম কিএ কই ৰহল ছী অনুভর
ধৰা রিঁন শাখক
রিঁনা ঐ হাথক?

প্যাৰৈত দূৰ শ্বা রিস্তৃত
জীরিত সাঁপক তাকিমে
ঌ্রা সভ হাথ এক দোসৰমে ওঝৰাযন
শ্বা সমাপ্ত হোগত মাত্র নহক বৃক্ষিমে।

ৰাঁৰাঁক ছড়ীক পকড়িসঁ
ৰঁসক ঠাঢ় ন্মশ্বযরঁনা নষ্টকন ঠগ্র
মৃষ্টী শ্বনৈত শ্বচ্ছি রএহ শ্বরিচন শূন্যাকাশ।
ওকৰ কৰৈত শ্বনুভূতি
ঌ্রা সভ খেঁচন কাৰ কৌশ্বাক হাথ
ঘূমি জাযত শ্বকাস দিস
সভষ্টা খেত শ্বঁঙ্কৰিত প্রফুল্লিত

পৃশ্বীক গত্র-গত্র
পাঁজৰ খেতমে ঔংগঠন
ৰাঁহি জকাঁ।
সভষ্টা হৰক ফাৰক চেহ্ন
ভাগ্য ৰেখা হাথক।

পংক্তি জোখি সকৈএ
মাত্র হাথক নশ্বাগ
নৈ একৰ জড়ি
পহিনে হম ক**ই** সকী একৰ নিদান

হাথক আক্ৰমণ জড়িপৰ
শ্বেত ধৰাপৰ
ৰোশনাগসঁ পসৰন
অপন নৰ অংকুৰিত আঁখিএ
উড়ি গেল নৰ-জনমন পাঁখিএ
ওগ ধ্যসৰিত গগনক পাৰ
আৰ
সভক্ট মস্তিষ্ক কোশিকামে
হাথ ৰহৈছে অহৰ্নিশ
প্ৰৱেশ কয় ৰহল গঁহীৰ আৰ গঁহীৰ জড়িমে

পীযূষ ঠক্কৰ, গুজৰাতী কবি

গুজৰাতীসঁ অংগ্ৰেজী অনুবাদ হেমাংগ দেসাঈ দ্বাৰা। অংগ্ৰেজীসঁ মৈথিলী অনুবাদ গজেন্দ্ৰ ঠাকুৰ দ্বাৰা।

সাঁধ্য ৰেঁনা

সাঁঝ হোগতে

𑒬𑒱𑒬𑒱𑒩 𑒂𑒯 𑒣𑒩𑓂𑒫𑒞𑒏
𑒂𑒔𑓂𑒕𑒰𑒠𑒱𑒞 𑒏𑒋𑒢 𑒁𑒏𑒰𑒮
𑒁𑒩𑒱𑒢𑒭𑒳𑒿 𑒣𑒛𑓃𑒞 𑒮𑒧𑓂𑒣𑒴𑒩𑓂𑒝 𑒁𑒏𑒰𑒮 𑒤𑒰𑒿𑒮𑒧𑒹
𑒌 𑒣𑒩𑓂𑒫𑒞𑒏 𑒕𑒰𑒯𑒏
𑒣𑒩𑓂𑒫𑒞𑒏𑒹𑒿 𑒦𑒹𑒭𑓂𑒙𑒞 𑒁𑒏𑒰𑒮
𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬𑒏𑒹𑒿 𑒕𑒰𑒯
𑒬𑒩𑒲𑒩 𑒮𑒳𑒞𑒞
𑒯𑒵𑒠𑒨 𑒠𑒳𑒐𑒱𑒞

𑒍𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒖𑒹𑒢𑒰
𑒄𑒬𑓂𑒫𑒩𑒏𑒹𑒿 𑒦𑒹𑒭𑓂𑒙𑒢 𑒧𑒢𑒳𑒏𑓂𑒐

পন্না ত্রিবেদী, গুজৰাতী কবি

গুজৰাতীসঁ অংগ্রেজী অনুৱাদ হেমাংগ দেসাঈ দ্বাৰা। অংগ্রেজীসঁ মৈথিলী অনুৱাদ গজেন্দ্র ঠাকুৰ দ্বাৰা।

আমদ

হে বিদেশী!

দেখাউ হমৰা এহন দৃশ্য

যদি অছি কোনো এহন

বিঁনু প্রকাশ

বিঁনু গন্ধাক ওছাওন

বিঁনু ছাহ

জতই

নহিয়ে অছি

চুপ্পীক অংশ

ব্যথিত হৃদয়ক ধ্বনি

নহিয়ে ধ্বনিক আঁগুৰক নোককক স্পর্শ

দেখাউ হমৰা ও দৃশ্য

যদি অছি কোনো এহন

হৌ বিদেশী!

জতয

ক্যো নৈ কৰৈছ একত্রিত
শ্বাসক মানগ্বজাৰি।

রঁৱুঁ স্বথাৰ, গ্বজৰাতী করি

গ্বজৰাতীসঁ অংগ্রেজী অনুবাদ হেমাংগ দেসাঞ্চ দ্বাৰা। অংগ্রেজীসঁ মৈথিলী অনুবাদ গজেন্দ্র ঠাকুৰ দ্বাৰা।

গৃহমোহ

গংধ পহিন রুঁন্নীক
আ ��ম
রৌসী আ
পসাৰী এক-দোসৰ দিস

ভেদিত পড়পড়াগত রুঁন্নীক বৃন্দ
রঁনুআহী মাষ্টি ভেন
যথার্থক ঢননী

আযন প্রখৰ ৰৌদক ফোকা
পাথৰক চামপৰ

खरिनेइँ
झमाघत
छातक खपराक सूर
धारक सँग उगडूम करत
अदन्त रँड़द कछेरपर नाचत।
सभटा दोगहीमे
रँड़द सभ खानत पानि
मोनहु टा पानो राँह्रि गरदनिमे
सभ घरमे
धरनि सभ नहाघत जी भरि
देराँनपर
गाछक छातीपर
स्मृतिक शिनानेखपर
हृदयौत पानि
खोनत
हस्ताक्षर भगरानक पूर्जक।

रँरखाक सँगे
चमकैत अकास
माघक कोमन तरहत्थी।
सूर्य करत आच्छादित
वृक्षक
शाखक
पातक

𑒣𑒿𑒐𑒳𑒛𑓃𑒱𑒏।
𑒂𑓀𑒑𑒢 𑒣𑒏𑓂𑒭𑒱𑒏 𑒂𑒫𑒰𑒮
𑒮𑒦 𑒑𑒵𑒯𑒏 𑒫𑒰𑒿𑒯𑒩
𑒧𑒨𑒴𑒩 𑒮𑒦 𑒏𑒩𑒞 𑒢𑒵𑒞𑓂𑒨।
𑒖𑒹𑒢𑒰 𑒣𑓂𑒩𑒱𑒨 𑒢𑒫 𑒫𑒵𑒏𑓂𑒭
𑒧𑒨𑒴𑒩𑒲𑒏 𑒧𑒰𑒟𑒣𑒩𑒏 𑒖𑒢𑒏 𑒒𑒭𑓂𑒙
𑒑𑒰𑒧𑒏 𑒠𑒼𑒑𑒯𑒲𑒮𑒿 𑒢𑒱𑒏𑒢𑒞
𑒁𑒢𑒫𑒰𑒿 𑒢𑒃 𑒣𑒰𑒢𑒱
𑒕𑒱𑒙𑒻𑒞 𑒢𑒯𑒏 𑒂𑒏𑒰𑒩𑒏 𑒗𑒲𑒢
𑒫𑒻𑒞𑒩𑒝𑒲 𑒛𑒴𑒧𑒰𑒨𑒞
𑒫𑒲𑒜𑓃𑒨𑒴𑒏𑓂𑒞 𑒢𑒰𑒑𑒤𑒢𑒲𑒏 𑒣𑒰𑒞।

𑒮𑓀𑒑
𑒖𑒲𑒫 𑒂 𑒬𑒱𑒫
𑒏𑒩𑒞 𑒁𑒭𑓂𑒙𑒧𑒲 𑒂 𑒋𑒏𑒰𑒠𑒬𑒲
𑒔𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩𑒧𑒰 𑒅𑒑𑒞
𑒔𑒳𑒙𑓂𑒙𑒲𑒏 𑒏𑒭𑓂𑒙𑒑𑒩 𑒣𑒲𑒚𑒣𑒩
𑒂
𑒔𑒰𑒢𑒲 𑒮𑒦 𑒫𑒿𑒯𑒩𑒰𑒨𑒞
𑒂𑒛𑒧𑓂𑒥𑒩𑒮𑒿 𑒩𑒰𑒖𑒮𑒲 𑒧𑒳𑒏𑒳𑒙 𑒡𑒹𑒢𑒹

𑒮𑒞𑓂𑒨𑒹
𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒁𑒏𑒚 𑒁𑒕𑒱 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒮𑒦𑒏 𑒦𑒰𑒑𑓂𑒨𑒧𑒹
𑒂𑒑

𑒂𑒑

𑒑𑓀𑒡 𑒣𑒯𑒱𑒢 𑒂𑒕𑒰𑒩𑒏

𑒂 𑒯𑒧

𑒛𑓃𑒻𑒮𑒱 𑒂

𑒣𑒮𑒩𑒻𑒞 𑒋𑒏 𑒠𑒼𑒮𑒩𑒰𑒧𑒹।

ভোজপুৰী করিতা খণ্ড

𑒦𑒱𑒐𑒰𑒩𑒲 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩 (𑓑𑓘𑓘𑓗-𑓑𑓙𑓗𑓑)- 𑒪𑒼𑒏𑒪𑒰𑒏𑒰𑒩, 𑒕𑒣𑒩𑒰 𑒖𑒱𑒪𑒰 (𑒥𑒱𑒯𑒰𑒩)𑒧𑒹 𑒖𑒢𑓂𑒧। 𑒣𑓂𑒩𑒰𑒩𑒧𑓂𑒦𑒏 𑒩𑒔𑒢𑒰 𑒮𑒦 𑒧𑒾𑒐𑒱𑒏 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒥𑒰𑒠𑒧𑒹 𑒏𑒻𑒟𑒲 𑒪𑒱𑒣𑒱𑒧𑒹 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒯𑒱𑒢𑒏𑒩 𑒯𑒮𑓂𑒞𑒪𑒱𑒐𑒱𑒞 𑒦𑒼𑒖𑒣𑒳𑒩𑒲 𑒩𑒔𑒢𑒰 𑒣𑓂𑒩𑒰𑒣𑓂𑒞 𑒦𑒹𑒪।

𑒦𑒼𑒖𑒣𑒳𑒩𑒲𑒮𑒿 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒁𑒢𑒳𑒫𑒰𑒠

𑒧𑒴𑒪 𑒦𑒼𑒖𑒣𑒳𑒩𑒲- 𑒦𑒱𑒐𑒰𑒩𑒲 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩 (𑓑𑓘𑓘𑓗-𑓑𑓙𑓗𑓑), 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒁𑒢𑒳𑒫𑒰𑒠- 𑒑𑒖𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩 (𑓑𑓙𑓗𑓑-)

𑒫𑒵𑒠𑓂𑒡𑒰𑒬𑓂𑒩𑒧𑒏 𑒣𑒏𑓂𑒭𑒧𑒹

𑒥𑒱𑒩𑒯𑒰 𑓑

𑒏𑒳𑒞𑒳𑒥𑒣𑒳𑒩 𑒁𑒕𑒱 𑒑𑒰𑒧, 𑒦𑒱𑒐𑒰𑒩𑒲 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩 𑒁𑒕𑒱 𑒢𑒰𑒧।
𑒥𑒰𑒥𑒴 𑒮𑒦 𑒑𑒼𑒙𑒹𑒏𑒹𑒿 𑒏𑒩𑒻 𑒕𑒲 𑒣𑓂𑒩𑒝𑒰𑒧॥
𑒮𑒦 𑒑𑒼𑒙𑒹𑒏𑒹𑒿 𑒏𑒩𑒻 𑒕𑒲 𑒣𑓂𑒩𑒝𑒰𑒧 𑒯𑒹 𑒩𑒰𑒖𑒰।
𑒅𑒣𑒩𑒹𑒮𑒿 𑒔𑒱𑒏𑓂𑒏𑒢 𑒁𑒕𑒱 𑒔𑒰𑒧𑒏 𑒍𑒯𑒩𑒪॥
𑒞𑒲𑒢 𑒠𑒱𑒢𑒏 𑒮𑒹𑒐𑒲𑒧𑒹, 𑒅𑒛𑓃𑒥𑒻 𑒕𑒲 𑒧𑒖𑓂𑒖𑒰।
𑒥𑒴𑒜𑓃𑒰-𑒥𑒴𑒜𑓃𑒲𑒏𑒹𑒿 𑒠𑒳𑒐 𑒦𑒹𑒪 𑒕𑒢𑒱, 𑒪𑒑𑒻𑒋 𑒢𑒻 𑒪𑒰𑒖॥
𑒥𑒰𑒥𑒴-𑒦𑒑𑒨𑒰 𑒋𑒏𑒧𑒞 𑒦𑒃 𑒏𑒃 𑒮𑒦 𑒧𑒱𑒪𑒱𑒨𑒹 𑒏𑒃 𑒮𑒧𑒰𑒖।
𑒋𑒏 𑒁𑒩𑒖𑒲𑒣𑒩 𑒧𑒼𑒢 𑒂𑒢𑒴, 𑒧𑒼𑒢𑒏𑒹𑒿 𑒏𑒩𑒴 𑒞𑒰𑒖𑒰॥
𑒧𑒯𑒰𑒫𑒲𑒩𑒏 𑒢𑒰𑒧 𑒮𑒳𑒧𑒩𑒱 𑒪𑒱𑒐𑒳, 𑒖𑒑𑒮𑒿 𑒥𑒰𑒖𑒞 𑒥𑒰𑒖𑒰।
𑒫𑒵𑒠𑓂𑒡𑒰𑒬𑓂𑒩𑒧 𑒥𑒢𑒥𑒰𑒅 𑒢𑒻 𑒞𑒿 𑒯𑒋𑒞 𑒁𑒏𑒰𑒖॥

সভ ৰাঁৰূঁক পএৰ পড়ৈ চ্ঠী, ভিখাৰী ঠাকুৰ নাম চ্ঠী॥

ৰিঁৰহা ২

হিন্দূ-মুসলমান, সভ হমৰ কহলেপৰ দিযৌ কান।
নৈ তঁ হোএত বূঁঢ়ক অপমান॥
হোএত বূঁঢ়ক অপমান হমৰ ভাগ।
লেনপনেসঁ জকৰা হূঁ কহৈত এলেঁহেঁ মায॥
তকৰানে কিএ ভই গেল চ্ঠেঁ হূঁ কমাএ।
ৰঁড়কা হাকিম লগ জখন জেমেঁ তঁ পুছল জেতৌ হিসাৰঁ-কিতাৰঁ॥
জন্দীসঁ ৰঁতা হমৰা কী কেলেঁ হূঁ কমাএ।
নহ জখন মাৰতৌ তখন ওগ কান কী কৰমে উপায।
আঁখিসঁ নোৰ খসতৌ কিছু নে হেতৌ ৰাঁজন।
কহৈএ ভিখাৰী অখনে দে হূঁ বৃদ্ধাশ্রম ৰঁনৰাঁয॥
নৈ তঁ হোএত বূঁঢ়ক অপমান॥

কশ্মীৰী কৱিতা খণ্ড

ৰহমান ৰাহী- চাহ সভ (কশ্মীৰী কৱিতা)

৪০ম জ্ঞানপীঠ পুৰস্কাৰ সমাৰোহ ৬ নৱেম্বৰ ২০০৮: সংসদক নাগৰ্ব্ৰেৰীক ৱাঁনযোগী খাডিটোৰিযমমে কশ্মীৰী কৱি শ্ৰী ৰহমান ৰাহীকেঁ প্ৰধানমংত্ৰী শ্ৰী মনমোহন সিংহ দ্বাৰা প্ৰদান কএন জাযৱঁনা ৪০ম জ্ঞানপীঠ পুৰস্কাৰ সমাৰোহক খামংত্ৰণ পাৰিঁ ওতয নিযত সমযসঁ সাযং চাহ ৱঁজে হম পহুঁচলৌं। খপন প্ৰতিধ্ঠাক খনুৰূপ

প্ৰধানমংত্ৰী নিৰ্ধাৰিত সময ৬.৩০ সাযং পদাৰ্পণ কেলন্হি। সংগেজপৰ শ্ৰী ৰৱীন্দ্ৰ কানিযা, নিদেশক ভাৰতীয জ্ঞানপীঠ, ৰহমান ৰাহী, ডা. মনমোহন সিংহ, সীতাকান্ত মহাপাত্ৰ, পুৰস্কাৰ চযন সমিতিক অধ্যক্ষ আ অখিলেশ জৈন, প্ৰবন্ধ ট্ৰস্টী ৰহথি। দৰ্শকমে শ্ৰী টী.এন.চতুৰ্ৱেদী, অশোক ৰাজপেযী, আলোক পী. জৈন আ ব্ৰজেন্দ্ৰ ত্ৰিপাঠী ৰহথি। ব্ৰজেন্দ্ৰজী হমৰা সংগ বৈসল ৰহথি। স্ব. সাহু শান্তি প্ৰসাদ জৈন আ স্ব. শ্ৰীমতি ৰমা জৈন, ঐ পুৰস্কাৰক প্ৰাৰম্ভ কএনে ৰহথি আ হিনকৰ দুনূ গোটেক ফোটো পাছাঁমে লাগল ৰহন্হি। আগ কান্হি ৪০ম সালক মহত্ত্ব ঐ কাৰণসঁ বঢ়ি গেল অছি কাৰণ ৯০ম বৰ্ষগাঁঠক গন্তজাৰমে বহুত গোটে আযু বেশী ভেনে জীৱিত নৈ ৰহৈ ছথি। সৰলা মাহেশ্বৰী মাগক পকড়ি কাৰ্যক্ৰমক শুৰুআতসঁ পহিলে অনীতা জৈনকেঁ লিৰালা ৰচিত সৰস্বতী বন্দনা গেৱাঁক অনুৰোধ কেলন্হি আ ও মংচক দোসৰ ভাগমে মহৰ্ষি অগস্ত্যক 'যা কুন্দেন্দু ' সঁ শুৰু কই লিৰালাক ৰচনা শাস্ত্ৰীয পদ্ধতিমে গেলন্হি। ফেৰ হুনকসঁ প্ৰধান মংত্ৰীক স্বাগত প্ৰবন্ধ ন্যাসী অখিলেশ জৈন দ্বাৰা ভেল, ফেৰ ৰৱীন্দ্ৰ কানিযা হুনকসঁ ৰহমান ৰাহীক স্বাগত কেলন্হি। ফেৰ শ্ৰী সীতাকান্ত মহাপাত্ৰ অংগ্ৰেজীমে উদ্গাৰ ব্যক্ত কৰৈত কহলন্হি জে ৰাহীকেঁ সম্মানিত কই ভাৰতীয জ্ঞানপীঠ অপনাকেঁ সম্মানিত কেলক অছি। ফেৰ প্ৰধানমংত্ৰী দ্বাৰা ৰাহীকেঁ শাল ওঢ়া কই আ ১০৩৯ ঈ.ক ৰাজা ভোজক সৰস্বতীক প্ৰতিমাক কাংস্য অনুকৃতি জকৰ জ্ঞানপীঠ দ্বাৰা প্ৰভামণ্ডল জোড়ল গেল (মূল প্ৰতিমা লংদনক ব্ৰিটিশ মুজিযমমে অছি) আ প্ৰশস্তি পত্ৰ আ ৯ লাখ টাকাক ড্ৰাফ্ট দই কই সম্মানিত কএল গেল। ৰাহী উদ্গাৰ ব্যক্ত কেলন্হি আ মহান জৱাহৰলাল নেহৰু জকৰ পদপৰ ছলা ওকৰ পদপৰ আসীন

মনমোহন সিংহসঁ পুৰস্কাৰ প্ৰাপ্ত কই বিশেষ প্ৰসন্নতা প্ৰকট কেলন্হি। ও এহো ৰঁজনা জে কশ্মীৰক ৰাজ্য সৰকাৰ কশ্মীৰীকেঁ মান্যতা নৈ দেনকৈ মুদা এ কেন্দ্ৰ সৰকাৰ দ্বাৰা মান্যতাপ্ৰাপ্ত ভাষা অছি। ফেৰ ৰৱীন্দ্ৰ কালিয়া ধন্যৱাদ জ্ঞাপন কেলন্হি। ৰাহীক প্ৰতিনিধি কৱিতাক জ্ঞানপীঠ দ্বাৰা কএল হিন্দী অনুৱাদ ৰাহী দ্বাৰা প্ৰধান মংত্ৰীকেঁ দেল গেল।

অৰ্দ্ধুল ৰহমান ৰাহীক জন্ম ৬ মই ১৯২৬ ই.কেঁ ভেল। হিনকৰ পহিল কৱিতা সংগ্ৰহকেঁ সাহিত্য অকাদমী পুৰস্কাৰ দেল গেল। ভাৰত সৰকাৰক পদ্ম শ্ৰী আ মানৱ সংসাধন ৱিকাস মংত্ৰালয়ক এমিৰেট্স ফেলোশিপ হিনকা ভেটল ছন্হি। হিনকৰ কৱিতা সংগ্ৰহমে সনৱুন্য সাজ, সুৰ্হিক সোদা, কলাম-এ-ৰাহী প্ৰমুখ অছি। হিনকৰ আলোচনা আ নিৱন্ধক পোথী অছি, কহৱট আদি।

হিনকৰ লিখল দেল কৱিতা উপস্থিত লোককেঁ দেল গেলন্হি।

প্ৰস্তুত অছি হিনকৰ কৱিতা (কশ্মীৰীসঁ অংগ্ৰেজী এস.এল.সাধু, সাভাৰ ভাৰতীয জ্ঞানপীঠ আ অংগ্ৰেজীসঁ মৈথিলী গজেন্দ্ৰ ঠাকুৰ)

<u>ছাহ সভ</u>

অপন নিযতিসঁ ৱাদ আ অমৰতাক আশা আৰঁ ছোড়ি দিঅ,

যদি জুটৈ নী কিছু ক্ষণ, তঁ ভেৰ ভই জাউ তগমে।

ৰঁস্তীক জগ পথপৰ চলৈত ৰহলোঁ, ও ধঁসি গেল ঘনগৰ ৰোঁলমে,

জেনা হমৰ আত্মাক কৰচ ভেল ভেদ্য, শংকাসভ দ্বাৰা।

ঋাঁখি খুজিতে হমৰ স্বপ্নকেঁ নাগন ঋাঁখি

সভক্টা ৰাঁসন্তী যুবা ছাতী মৰকি ক২ ভ২ গেন স্বনসান।

দেখূ তঁ দেখাযত ঋাস-পড়োসমে নাৰণ্যমযী মেনা,

হাথমে ঋাওত মাত্ৰ একাধ ৰিচাৰ, ঋা

ঋসগৰ একক্টা কৌঋা ঙজাড়মে।

কখনো হমৰ গঙ্গা ৰহয চান-তৰেগন গঢ়ৰাঁক,

ঋাৰঁ মাথ ভুকা ৰহন ছী, ঋপন কোনো নামকৰণ তঁ কৰী।

সভক্টা ৰিশ্বাস ঘাক্টীক মৌনাযন হৰিযৰী মন,

সভক্টা চৈতন্য খিসিযাযন সাঁপ মন।

সভক্টা দেৰতা হমৰ ঋপন ছাহ ছথি,

সভক্টা দানৰ হমৰ ঋহঁ কেৰ কনিযা-পুতড়া মন।

সভা ভৰন ভৰন ৰূম্ৰ ৰাঁনৰক খোঁ-খোঁ মঁ,

মন্তক পহিৰনক নেন তাকূ ৰোঁনে-ৰোঁন।

কেহন ঋছি নাওক খেৰঁনাগ, কতয তঁ ঋছি কিনাৰ!

দেশাঁস ভোথনেনক নাওকেঁ ঋন্থাৰমে।

হে ৰৌ নক্টুঋা, নাচ নিৰ্ৰস্ত্ৰ চাৰূ কাত ওকৰ,

ৰাগী তঁ ঋাগি-খাযৰঁনা ৰঁতাহ ঋছি।

*সমাৰোহ এক ঘণ্টামে খতম ভেন আ ঘূৰৈত ৰহী তঁ এফ.এম.পৰ সমাঠাৰ ভেটৈন জে সঠিন তেন্দূনকৰ আপন টেস্ট জীরনক ৪০ম শতক দিনমে পূর্ণ কেনহ্নি, ভীমসেন জোশীকেঁ ভাৰত ৰত্নে পুৰস্কাৰ দেন গেন আ ঠন্দ্ৰাযণ-১ ঠন্দ্ৰমাক ১০০ কিনোমীটৰক বৃত্তাকাৰ কক্ষামে স্থাপিত ভ**ই** গেন জত**ই** ও ২ রর্ষ ধৰি ৰহত।*

